



Försäkring för fastighet och fastighetsförvaltning PS900

Gäller från och med 2020-07-01

EGENDOMSFÖRSÄKRING	5	3. Var försäkringen gäller	44
1. Vem försäkringen gäller för	5	4. Vad som är försäkrat	44
2. När försäkringen gäller	5	4.1 Förlust av försäkringsmässigt täckningsbidrag	44
3. Var försäkringen gäller	5	4.2 Extrakostnadsförsäkring	44
3.1 På försäkringsställe	5	5. Vad försäkringen gäller för	45
3.2 På annan plats	5	5.1 Förlust av försäkringsmässigt täckningsbidrag	45
3.3 Under förflyttning utanför försäkringsställe	5	6. Vad försäkringen inte gäller för	45
4. Vad som är försäkrat respektive inte försäkrat	6	6.1 Allmänna ersättningsbegränsningar	45
4.1 Vad som är försäkrat	6	6.2 Särskilda ersättningsbegränsningar	45
4.2 Vad som inte är försäkrat	7	7. Försäkringsbelopp	46
5. Vad försäkringen gäller för	7	7.1 Beloppslös försäkring	46
5.1 Brand	7	8. Säkerhetsföreskrifter	46
5.2 Naturskada och dammgenombrott	8	9. Åtgärder vid skada	46
5.3 Inbrott	10	9.1 Räddningsplikt	46
5.4 Rån och överfall	12	9.2 Anmälan om skada m.m.	47
5.5 Vatten	12	9.3 Ersättningsanspråk	47
5.6 Transport	14	10. Skadevärderings- och skadeersättningsregler	47
5.7 Glas- och skyltskada	15	10.1 Skadevärderingsregler	47
5.9 Annan skadehändelse	16	10.2 Skadeersättningsregler	48
5.10 Maskin	18	11. Självrisk	49
5.11 Vätskeskada	19	ANSVARSFÖRSÄKRING	50
6. Vad försäkringen inte gäller för	20	1. Vem försäkringen gäller för	50
7. Försäkringsform, försäkringsbelopp och försäkringsvärde	20	2. När försäkringen gäller	50
7.1 Försäkringsform och försäkringsbelopp	20	3. Var försäkringen gäller	50
7.2 Försäkringsvärde	21	4. Vad som är försäkrat	50
7.3 Investerings- och indexändring av försäkringsbelopp	21	5. Vad försäkringen gäller för	50
8. Säkerhetsföreskrifter	22	5.1 Omfattning	50
8.1 Vad som avses med en säkerhetsföreskrift	22	5.2 Åtagande	51
8.2 Vilka som ska följa säkerhetsföreskrifterna	22	6. Vad försäkringen inte gäller för	51
8.3 Samtliga skadehändelser	22	6.1 Skada på levererad produkt eller felaktigt utfört arbete	51
8.4 Brand	23	6.2 Garantiåtagande	52
8.5 Inbrott	26	6.3 Kända fel	52
8.6 Rån och överfall	29	6.4 Bristfälliga undersökningar	52
8.7 Vatten	30	6.5 Arbetsskada och patientskada	52
8.7.2 Dagvattenledning	30	6.6 Vissa personskador	52
8.7 Transport	30	6.7 Flyg- och flygplatsansvar	52
8.8 Skadegörelse	31	6.8 Fartyg och ansvar på sjön	52
8.9 Påföljd när säkerhetsföreskrift inte följts	31	6.9 Omhändertagen egendom	52
9. Åtgärder vid skada	33	Försäkringen gäller inte heller om skada på sådan egendom inträffar sedan egendomen avlämnats eller återlämnats. 6.10 Hyrd egendom m.m.	53
9.1 Räddningsplikt	33	6.11 Trafikskador	53
9.2 Anmälan om skada m.m.	33	6.12 Vite, böter och straffskadestånd	53
9.3 Ersättningsanspråk	33	6.13 Byggherreansvar	53
9.4 Besiktning av skada	34	6.14 Miljöskador	53
10. Skadevärderings- och skadeersättningsregler	34	6.15 Rådgivande verksamhet (konsultuppdrag)	54
10.1 Skadevärderingsregler	34	6.16 Skadeståndskrav mellan de försäkrade m.fl. (cross liability)	54
10.2 Skadeersättningsregler	39	7. Försäkringsbelopp	54
AVBROTTSFÖRSÄKRING – HYRESFÖRLUST OCH EXTRAKOSTNADER	43		
1. Vem försäkringen gäller för	43		
2. När försäkringen gäller	43		

8. Säkerhetskrav	55	11. Självrisk	64
9. Åtgärder vid skada	55	SÄRSKILT VILLKOR - VÄRMEKULVERT	65
9.1 Räddningsplikt	55	1. Vad som är försäkrat	65
9.2 Skadeanmälan	55	2. Vad försäkringen gäller för	65
9.3 Utredning	55	3. Vad försäkringen inte gäller för	65
9.4 Förlikning	55	4. Skadevärderings- och ersättningsregler	65
9.5 Polisutredning och rättegång	56	4.1 Värmekulvert som återställs	65
10. Skadeersättningsregler	56	4.2 Kostnader som inte ersätts	65
10.1 Serieskada	56	4.3 Självrisk	65
10.2 Miljöskada	56	4.3.1 Grundsjälvrisk	65
10.3 Räddningskostnad	56	TILLÄGGSFÖRSÄKRINGAR	66
10.4 Ränthebestämmelser	56	A. MERKOSTNAD AVSEENDE	
11. Självrisk	57	BYGGNADS/BYGGNADSELS KULTURELLA	
11.1 Självrisk	57	SÄRART	66
11.2 Förhöjd självrisk	57	5. Vad försäkringen gäller för	66
KRISFÖRSÄKRING	58	7.1 Försäkringsform och försäkringsbelopp	66
1. Vem försäkringen gäller för	58	B. MERKOSTNAD AVSEENDE	
2. När försäkringen gäller	58	MYNDIGHETSKRAV	66
3. Var försäkringen gäller	58	5. Vad försäkringen gäller för	66
5. Vad försäkringen gäller för	58	7.1 Försäkringsform och försäkringsbelopp	66
5.1 Skadehändelser	58	C. FÖRMÖGENHETSBROTTSFÖRSÄKRING	66
5.2 Behandling	58	1. Vem försäkringen gäller för	66
5.3 Resekostnad	58	1.1 Försäkringstagaren och dotterbolag	66
6. Vad försäkringen inte gäller för	59	1.2 Tillkommande verksamhet	66
6.1 Ersättning betalas inte för behandling	59	1.3 Avyttrade företag	67
föranledd av skada som	59	2. När försäkringen gäller	67
9. Åtgärder vid skada	59	3. Var försäkringen gäller	67
11. Självrisk	59	4. Vad som är försäkrat	67
RÄTTSSKYDDSFÖRSÄKRING	60	5. Vad försäkringen gäller för	67
1. Vem försäkringen gäller för	60	5.1 Åtagande	67
2. När försäkringen gäller	60	6. Vad försäkringen inte gäller för	68
2.1 Tvistemål	60	6.1 Ränta	68
2.2 Skattemål	60	6.2 Utrednings- och revisionskostnader	68
2.3 Om försäkringen har blivit uppsagd av	60	6.3 Goodwill	68
Protector	60	6.4 Svin	68
3. Var försäkringen gäller	61	6.5 Undantagna personer	68
4. Vad som är försäkrat	61	7. Försäkringsbelopp	68
5. Vad försäkringen gäller för	61	8. Säkerhetskrav	68
6. Vad försäkringen inte gäller för	61	9. Åtgärder vid skada	68
6.1 Försäkringen gäller inte för	61	9.1 Anmälan om skada och räddningsplikt	68
6.2 Försäkringen gäller inte för tvist	61	9.2 Ersättningskrav	69
6.3 Försäkringen gäller inte för skattemål	62	9.3 Polisutredning	69
7. Försäkringsbelopp	62	9.4 Skadeståndstalan	69
7.1 Tvistemål	62	10. Skadeersättningsregler	69
7.2 Skattemål	62	10.1 Skadeberäkning	69
8. Förutsättningar	62	10.2 Skadevärdering genom skiljemän	69
8.1 Ombud	62	10.3 Skadeersättning	69
10. Skadeersättningsregler	63	10.4 Tillrättakommen egendom	69
10.1 Kostnader som ersätts	63	10.5 Anställds fordran	70
10.2 Kostnader som inte ersätts	63	10.6 Tidpunkt för betalning av skadeersättning	70
10.3 Utbetalning a conto	63		
10.4 Återkrav	64		

11. Självrisk	70	6. Vad försäkringen inte gäller för	71
D. SKADESTÅNDSGARANTI	70	7. Försäkringsbelopp	71
5. Vad försäkringen gäller för	70	10. Skadeersättningsregler	71
7.1 Försäkringsform och försäkringsbelopp	70	11. Självrisk	71
E. BOENDEOLYCKSFALL	70	DEFINITIONER	72
1. Vem försäkringen gäller för	70	VAR DU VÄNDER DIG OM DU INTE ÄR	
2. När försäkringen gäller	71	NÖJD	80
3. Var försäkringen gäller	71		
5. Vad försäkringen gäller för	71		

Egendomsförsäkring

1. Vem försäkringen gäller för

De försäkrade är

- a. försäkringstagaren såsom ägare till försäkrad egendom
- b. annan än försäkringstagaren om denne är namngiven i försäkringsbrevet
- c. annan ägare av försäkrad egendom enligt 4.1 om försäkringstagaren är ersättningsskyldig för eller i skriftligt avtal med ägaren åtagit sig att försäkra egendomen, i den mån ägaren inte har rätt till skadeersättning genom egen försäkring.
- d. försäkringstagarens arbetstagare och kunder för försäkrad egendom enligt 4.1.1–2.

2. När försäkringen gäller

Försäkringen gäller för skada som inträffar under försäkringstiden om Protectors ansvar föreligger enligt försäkringsvillkor PS100 Allmänna avtalsbestämmelser.

3. Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller för skada som inträffar inom Norden.

3.1 På försäkringsställe

Försäkringen gäller inom försäkringsställe som anges i försäkringsbrevet. Försäkringen gäller dessutom för försäkringstagarens kontor för fastighetsförvaltning, även om kontoret är beläget på annan plats än försäkringsställe.

3.2 På annan plats

Försäkringen gäller vid varje skada på annan plats upp till sammanlagt 500 000 kr för maskinerier, kunders egendom och lagrad information. Värdet av sådan egendom ska ingå i försäkringsbeloppet för respektive egendom.

För egendom som förvaras på annan plats gäller försäkringen under en sammanhängande tid om högst 12 månader. Försäkringen gäller inte för egendom som

- a. försäkringstagaren yrkesmässigt hyr ut eller leasar ut
- b. förvaras på eller i anslutning till arbetsområde för entreprenadverksamhet
- c. är stöldbegärlig egendom till den del skadebeloppet vid inbrottsskada överstiger 25 000 kr
- d. är under förflyttning

3.3 Under förflyttning utanför försäkringsställe

För egendom som är under förflyttning gäller endast momenten

- a. 5.D Rån och överfall
- b. 5.F Transport.

4. Vad som är försäkrat respektive inte försäkrat

Försäkringen gäller för det lagliga intresse som består i att värdet av försäkrad egendom inte minskar eller går förlorat.

4.1 Vad som är försäkrat

- a. Egendom som ägs av försäkringstagaren eller av annan än försäkringstagaren som är namngiven i försäkringsbrevet, om egendomen anges i försäkringsbrevet med objekttyp och i förekommande fall försäkringsbelopp.
- b. Egendom som ägs av annan än försäkringstagaren – utom egendom som tillhör arbetstagare eller kunder – som är byggnad och maskinerier och som försäkringstagaren
 - a. är ersättningsskyldig för enligt lag eller skriftligt avtal, eller
 - b. i skriftligt avtal med ägaren åtagit sig att försäkra.

Värdet av sådan egendom ska ingå i försäkringsbeloppet för respektive egendom.

Försäkringen omfattar vid varje skada även nedanstående egendom.

4.1.1 Arbetstagares egendom

Ersättning betalas upp till 10 000 kr för varje arbetstagare, dock inte pengar, värdehandlingar eller stöldbegärlig egendom.

4.1.2 Kunders egendom

Ersättning betalas upp till 100 000 kr totalt för samtliga kunder, dock inte pengar, värdehandlingar och stöldbegärlig egendom.

4.1.3 Låsändringar

Ersättning betalas vid inbrott enligt 5.3.1.4 upp till

- a. 500 000 kr om nyckel förvaras i värdevalv, värdeskåp, deponeringsskåp, servicebox, kassaskåp eller säkerhetsskåp enligt svensk standard eller i värdeskåp enligt europeisk standard LPS 1183
- b. 100 000 kr om nyckel förvaras på annat sätt
- c. vid rån och överfall enligt 5.4.1 upp till 500 000 kr.

4.1.4 Lagrad information

Ersättning betalas upp till 100 000 kr.

4.1.5 Pengar och värdehandlingar

Ersättning betalas upp till totalt

- a. 50 000 kr vid förvaring i värdevalv, värdeskåp, deponeringsskåp, servicebox, kontantautomat, kassaskåp eller säkerhetsskåp enligt svensk standard eller i värdeskåp enligt europeisk standard LPS 1183
- b. 5 000 kr vid förvaring på annat sätt
- c. 200 000 kr vid rån och överfall.

4.1.6 Hyrd försäkringslokal

Ersättning betalas upp till 50 000 kr enligt 5.H.1.1.

4.1.7 Till byggnad hörande anläggningar och system – utanför byggnad och inom fastigheten – för

- a. vatten, värme och avlopp
- b. ventilation, luftkonditionering, gas och el
- c. data-, tele- och TV-kommunikation
- d. värmekulvert enligt särskilt villkor för värmekulvert

4.1.8 Trädgård och tomtmark

Ersättning betalas upp till 200 000 kr.

4.1.9 Byggnad om högst 30 m²

På försäkringsställe utan särskild beloppsbegränsning.

4.1.10 Maskinerier

Ersättning betalas upp till 80 000 kr gånger antalet i försäkringsbrevet angivna byggnader. Om annat försäkringsbelopp anges i försäkringsbrevet gäller det angivna försäkringsbelopp.

4.2 Vad som inte är försäkrat

Följande egendom omfattas endast om det anges i försäkringsbrevet.

- a. motorfordon, traktorer, motorredskap, terrängmotorfordon, släp- och efterfordon samt fast monterad utrustning på eller i dessa fordon. Undantaget avser inte motordrivna fordon som är avsedda att föras av gående
- b. luftfartyg, skepp, båtar och pontoner samt fast monterad utrustning på eller i dessa
- c. spårbundna fordon och fast monterad utrustning på eller i dessa fordon
- d. sådana delar av maskinfundament, byggnadsgrund eller grundmur, som ligger lägre än såväl lägsta källargolv som angränsande jord- och vattenyta
- e. produktiv skog och skogsmark

4.2.1 Undantag för Bostadsrättsförening

Försäkringen gäller inte för skada på egendom som bostadsrättsinnehavaren är reparations- och underhållsskyldig för enligt Bostadsrättslagen och Bostadsrättsföreningens stadgar, om inte skadan orsakats av brand- eller vattenledningsskada som bostadsrättsinnehavare inte har vållat.

5. Vad försäkringen gäller för

Med skada under detta avsnitt avses även förlust av egendomen.

5.1 Brand

Observera även säkerhetsföreskrifterna i 8.4 (Brand).

5.1.1 Vad försäkringen gäller för

Ersättning betalas för fysisk skada genom

- a) brand, varmed avses eld som kommer lös
- b) elfenomen – på elektrisk utrustning med spänning om högst 400 V och datainformation – som är plötsligt
- c) och oförutsett, t.ex. kortslutning, överslag, ljusbåge eller överspänning, och som inträffar inom försäkringsställe
- d) explosion
- e) luftfartyg som störtar eller föremål som faller ned från luftfartyg
- f) frätande gas som strömmar ut plötsligt och oförutsett när utströmningen orsakas av en identifierbar händelse
- g) sotutströmning som är plötslig och oförutsedd samt uppstår i samband med eldning från eldstad.

5.1.2 Vad försäkringen inte gäller för

Observera även de generella undantagen i försäkringsvillkoret Allmänna avtalsbestämmelser, PS100, 6 (Vad försäkringen inte gäller för).

5.1.3 Ersättning betalas inte för skada genom

- a) elfenomen på annan egendom än elektrisk utrustning och datainformation
- b) sprängningsarbete.

5.1.4 Självrisk

5.1.4.1 Grundsjälvrisk

Vid varje skada avgår från de sammanlagda kostnaderna för skada, röjning och räddning en grundsjälvrisk som är 20 % av basbeloppet. Avtal kan träffas om annan grundsjälvrisk, vilken då anges i försäkringsbrevet.

5.2 Naturskada och dammgenombrott

5.2.1 Vad försäkringen gäller för

Ersättning betalas för fysisk skada genom

- a) storm – vind med en hastighet av minst 21 meter per sekund – på
 - a. hus och på detta fast monterad egendom
 - b. egendom i hus

Med skada genom storm avses skada som orsakas av att egendomen

- a. i samband med storm utsätts för vindtryck (även undertryck) och därvid rycks loss eller bryts sönder
 - b. träffas av föremål som stormen blåst omkull, ryckt loss eller brutit sönder
 - c. i direkt samband med och som en oundviklig följd av ersättningsbar skada enligt ovan utsätts för nederbörd eller kyla
- b) hagel på
- a. hus och på detta fast monterad egendom
 - b. egendom i hus
- c) blixtnedslag. Vid skada enbart på elektrisk utrustning betalas ersättning endast om den försäkrade kan precisera skadetillfället och styrka att skadan orsakats av blixtnedslag

- d) genombrott av dammbyggnad avsedd för vattenverk och branddamm
- e) markrörelser – varmed avses att jordmassor, klippblock eller stenar plötsligt och oförutsett kommer i rörelse och avsevärt ändrar läge – samt jordskalv med minst styrka 4 enligt Richterskalan
- f) lavin
- g) översvämning, varmed avses att vatten genom skyfall (minst 1 mm per minut eller 50 mm per dygn), snösmältning, stigande hav, sjö eller vattendrag från markytan strömmar direkt in i byggnad genom dörr, fönster, ventil eller annan sådan öppning (således inte genom grund eller liknande) eller inomhus tränger upp ur avloppslednings öppning eller därtill anslutna anordningar, t.ex. handfat, toalettstol eller golvbrunn.

5.2.2 Vad försäkringen inte gäller för

Observera även de generella undantagen i försäkringsvillkoret Allmänna avtalsbestämmelser, PS100, 6 (Vad försäkringen inte gäller för).

5.2.3 Ersättning betalas inte för

- a. storm- eller hagelskada på
 - a. revetering, puts eller skorstensbeklädnad såvida inte skadan orsakas av föremål som stormen blåst omkull, ryckt loss eller brutit sönder
 - b. växthus, plasthall och tält samt i dessa befintlig egendom
 - c. hus, på detta fast monterad egendom och egendom förvarad i hus till den del skadans uppkomst eller omfattning beror på felaktigt byggnadsarbete, felaktig byggnadskonstruktion, ingrepp i bärande byggnadskonstruktion, eftersatt underhåll, åldersförändring, angrepp av skadedjur, husbock, hästmyror, övriga träskadeinsekter samt svamp eller röta
 - d. mur, staket, vindskydd och plank
- b. skada genom översvämning på båthus, sjöbod, växthus, plasthall och tält samt i dessa befintlig egendom

5.2.4 Ersättning betalas inte för skada som orsakas av

- a. enbart sättning i mark eller grund
- b. gruvdrift
- c. byggnads- och anläggningsarbeten
- d. ytliga sprickbildningar i byggnad som inte påverkar byggnadens funktionsduglighet
- e. markrörelser och erosion till följd av stigande hav, sjö eller vattendrag, såvida inte skadan uppkommer på grund av extremt väder
- f. genombrott av dammbyggnad avsedd för magasinering av vatten för kraftverk. Detta gäller även om genombrottet orsakats av jordskalv.

5.2.5 Särskilda ersättningsbegränsningar

5.2.5.1 Genombrott av dammbyggnad, markrörelser och lavin

Ersättning betalas vid varje skada upp till försäkringsbeloppet, dock högst

- a. 3 000 000 kr vid skada på byggnad
- b. 3 000 000 kr vid skada på lös egendom inom varje försäkringsställe.

5.2.5.2 Översvämning

Ersättning betalas vid varje skada upp till försäkringsbeloppet, dock högst

- a. 4 000 000 kr vid skada på hus och lös egendom i hus inom varje försäkringsställe. Avtal kan träffas om högre försäkringsbelopp, vilket då anges i försäkringsbrevet.

5.2.6 Självrisk

5.2.6.1 Grundsjälvrisk

Vid varje skada – utom skada enligt 11.B.2 – avgår från de sammanlagda kostnaderna för skada, röjning och räddning en grundsjälvrisk som är 20 % av basbeloppet. Avtal kan träffas om annan grundsjälvrisk, vilken då anges i försäkringsbrevet.

Vid flera skador som inträffar samtidigt tillämpas en självrisk för varje försäkringsställe

5.2.6.2 Förhöjd grundsjälvrisk

Vid varje skada som orsakas av

- a. översvämning
- b. genombrott av dammbyggnad, markrörelser och lavin

avgår från de sammanlagda kostnaderna för skada, röjning och räddning en grundsjälvrisk som är 50 % av basbeloppet.

Avtal kan träffas om annan grundsjälvrisk, vilken då anges i försäkringsbrevet. Vid flera skador som inträffar samtidigt tillämpas en självrisk för varje försäkringsställe.

5.3 Inbrott

Observera även säkerhetsföreskrifterna i 8.5 (Inbrott).

5.3.1 Vad försäkringen gäller för

5.3.1.1 Stöld och skadegörelse i försäkringslokal

Ersättning betalas för skada genom stöld och skadegörelse som begås av någon som olovligen

- a. med våld bryter sig in i eller med dyrk tar sig in i försäkringslokal
- b. med våld bryter sig ut ur försäkringslokal. Detta gäller om stölden och skadegörelsen begås av någon som olovligen dröjt sig kvar i försäkringslokal
- c. tar sig in i försäkringslokal med för låset avsedd nyckel som stulits vid inbrott i
 - a. lokal på annan plats som uppfyller samma krav på inbrottsskydd som gäller för det försäkringsställe där stölden eller skadegörelsen sker, eller
 - b. bostad på annan plats än försäkringsställe, eller
 - c. bostad på försäkringsställe då den som haft hand om nyckeln vistas där.

5.3.1.2 Stöld utifrån genom fönster

Ersättning betalas för skada genom stöld och skadegörelse som begås av någon som utifrån stjälar egendom genom krossat eller uppbrutet fönster utan att ta sig in i försäkringslokal.

5.3.1.3 Stöld och skadegörelse i särskilt inbrottsskyddat förvaringsutrymme

Ersättning betalas för skada genom stöld och skadegörelse ur

a) värdevalv, värdeskåp, deponeringsskåp, servicebox, kontantautomat, kassaskåp, säkerhetsskåp eller stöldskyddsskåp enligt svensk standard

b) värdeskåp enligt europeisk standard LPS 1183

c) dokumentskåp och särskilt rum i försäkringslokal som uppfyller skyddsklass 3 (om det anges i försäkringsbrevet) om någon tagit sig in i eller dröjt sig kvar i försäkringslokal på ett sådant sätt som beskrivs i 5.3.1.1 och förvaringsutrymmet eller värdeförvaringsenheten

a) forceras genom uppbrytning, sprängning eller annat våld

b) bortförs

c) öppnas med nyckel som stulits genom inbrott i

a) lokal på annan plats som uppfyller samma krav på inbrottsskydd som gäller för det försäkringsställe där stölden eller skadegörelsen sker, eller

b) bostad på annan plats än försäkringsställe, eller

c) bostad på försäkringsställe då den som haft hand om nyckeln vistas där.

5.3.1.4 Låsändringar

Om nyckel som förvaras hos försäkringstagaren, dennes arbetstagare eller ombud stjäls genom inbrott i

a) försäkringslokal som uppfyller kravet på inbrottsskydd enligt 8.5.1.1, eller

b) annan lokal än försäkringslokal som uppfyller skyddsklass 1 enligt 8.5.2.1, eller

c) bostad som uppfyller kravet på inbrottsskydd enligt 8.5.1.2 betalas kostnad för låsändringar i dörr, port och fönster i omslutningsyta till försäkringslokal på försäkringsställe (se även 4.1.3 Låsändringar).

5.3.2 Vad försäkringen inte gäller för

Observera även de generella undantagen i försäkringsvillkoret Allmänna avtalsbestämmelser, PS100, 6 (Vad försäkringen inte gäller för).

5.3.2.1 Låsändringar

Ersättning betalas inte för kostnad för låsändringar till gemensamma utrymmen såsom vind, källare, garage, tvättstuga, trappuppgång, hiss, pannrum och övriga serviceutrymmen i fastigheten.

5.3.3 Självrisk

5.3.3.1 Grundsjälvrisk

Vid varje skada avgår från de sammanlagda kostnaderna för skada, röjning och räddning en grundsjälvrisk som är 20 % av basbeloppet. Avtal kan träffas om annan grundsjälvrisk, vilken då anges i försäkringsbrevet.

5.4 Rån och överfall

Observera säkerhetsföreskrifterna i 8.6 (Rån och överfall).

5.4.1 Vad försäkringen gäller för

Ersättning betalas för

- a. egendomsskada genom rån eller överfall riktat mot försäkringstagaren eller dennes arbetstagare
- b. kostnad för låsändringar i dörr, port och fönster i omslutningsyta till försäkringslokal på försäkringsställe, om nyckel tillgrips genom rån riktat mot försäkringstagaren, dennes arbetstagare eller ombud.

5.4.2 Vad försäkringen inte gäller för

Observera även de generella undantagen i försäkringsvillkoret Allmänna avtalsbestämmelser, PS100, 6 (Vad försäkringen inte gäller för).

5.4.3 Ersättning betalas inte för

- a. pengar och värdehandlingar om
 - a. den eller de som utsätts för rån eller överfall inte fyllt 18 år
 - b. egendomen utan samband med transport förvaras utanför försäkringsställe. Med transport avses att egendomen utan uppehåll transporteras till eller från försäkringsställe
- b. skada om den eller de som utsätts för rån eller överfall medverkat till skadan
- c. kostnad för låsändringar till gemensamma utrymmen såsom vind, källare, garage, tvättstuga, trappuppgång, hiss, pannrum och övriga serviceutrymmen i fastigheten.

5.4.4 Särskild ersättningsbegränsning

5.4.4.1 Låsändringar

Ersättning för kostnad för låsändringar betalas upp till 120 000 kr.

5.4.5 Självrisk

5.4.5.1 Grundsjälvrisk

Vid varje skada avgår från de sammanlagda kostnaderna för skada, röjning och räddning en grundsjälvrisk som är 20 % av basbeloppet. Avtal kan träffas om annan grundsjälvrisk, vilken då anges i försäkringsbrevet.

5.5 Vatten

5.5.1 Vad försäkringen gäller för

5.5.1.1 Oförutsedd utströmning

Ersättning betalas för fysisk skada till följd av oförutsedd utströmning av

- a. vatten från ledningssystem för vatten, värme och avlopp med därtill anslutna anordningar samt från vattensäng och akvarium
- b. vatten från våtutrymme, t.ex. dusch- och badrum, som har golvbrunn och golv- och väggtätskikt för att förhindra utströmning
- c. olja, vattenånga eller annan vätska från ledningssystem för lokaluppvärmning med därtill anslutna anordningar
- d. kylmedel eller vätska från kyl- eller frysanläggning vid strömavbrott eller fel på anläggningen.

5.5.1.2 Lokaliserings- och friläggningskostnad

Vid ersättningsbar skada på byggnad till följd av oförutsedd utströmning från ledningssystem ersätts även kostnad för lokalisering och friläggning av läckagestället inom byggnad för att möjliggöra reparation av det fel som orsakar skadan samt kostnad för återställande efter sådan reparation.

5.5.2 Vad försäkringen inte gäller för

Observera även de generella undantagen i försäkringsvillkoret Allmänna avtalsbestämmelser, PS100, 6 (Vad försäkringen inte gäller för).

5.5.3 Ersättning betalas inte för

- a. kostnad för reparation av det fel som orsakar skadan eller för skada på det ledningssystem varifrån utströmningen sker
- b. kostnad för utbyte av den bristfälliga golv- och väggbeklädningen med tillhörande tätskikt i våtutrymme genom vilket läckaget uppstår. Här anses golv- och väggtätskikt vara en enhet.
- c. skada genom utströmning från rökkanal, ventilationskanal, tak, vägg, takränna, dräneringssystem, dagvattenledning och utvändigt stuprör, samt sådant invändigt ledningssystem för regn- och smältvatten som inte uppfyller de krav som ställs på avloppsledningar enligt Boverkets regler
- d. skada genom vatten som vid regn, snösmältning, stigande hav, sjö eller vattendrag tränger upp ur avloppsledning eller därtill anslutna anordningar, t.ex. handfat, toalettstol eller golvbrunn
- e. förlust av utströmmande vätska eller kylmedel
- f. skada genom röta, svamp, rost eller annan långtidspåverkan om den försäkrade inte kan visa att utströmningen skett under den tid försäkringen gällt
- g. skada genom utströmning från ledningssystem som inte provats och godkänts i vedertagen ordning.

5.5.4 Självrisk

5.5.4.1 Grundsjälvrisk

Vid varje skada avgår från de sammanlagda kostnaderna för skada, lokalisering och friläggning av läckagestället samt röjning och räddning - en grundsjälvrisk som är 20% av basbeloppet. Avtal kan träffas om annan grundsjälvrisk, vilken då anges i försäkringsbrevet.

5.5.5 Tilläggsjälvrisk

Vid varje skada tillämpas en tilläggsjälvrisk som är 1 basbelopp utöver annars gällande självrisk vid skada på byggnad som orsakas av läckage.

- a) från ledningssystem eller anslutna anordningar

- a. som är äldre än 20 år, eller om det orsakas av normala åldersförändringar, t.ex. korrosion eller förslitningar, eller uppenbart eftersatt underhåll. Tilläggssjälvrisk tillämpas dock inte om orsaken till läckaget inte har samband med ledningssystemets ålder, t.ex. oförutsett stopp i avlopp, skada på ledningssystem genom yttre åverkan eller om vattenkran inte stängts av.
- b. i byggnad som står oanvänd
- c. om utströmningen är en följd av frysning
- b) genom bristfällig golv- eller väggbeklädnad med tillhörande tätskikt i våtutrymme, t.ex. vid anslutning mot golvbrunn eller genomföring av rörledning.

5.6 Transport

Observera även säkerhetsföreskrifterna i 8.7 (Transport).

5.6.1 Vad försäkringen gäller för

Ersättning betalas för oförutsedd fysisk skada på maskinerier, kunders egendom och lagrad information som är under transport till eller från försäkringsställe med försäkringstagarens egna, leasade, hyrda, lånade eller arbetstagares fordon.

5.6.2 Vad försäkringen inte gäller för

Observera även de generella undantagen i försäkringsvillkoret Allmänna avtalsbestämmelser, PS100, kap. 6 (Vad försäkringen inte gäller för).

5.6.3 Ersättning betalas inte för skada

- a) vid yrkesmässig transportverksamhet
- b) genom rån och överfall
- c) på egendom och material under transport till eller från arbetsområde för entreprenadverksamhet
- d) på egendom som normalt finns i fordonet, t.ex. utrustning och verktyg i servicebil
- e) genom temperaturpåverkan
- f) vid stöld av och skadegörelse på
 - a) stöldbegärlig egendom
 - b) annan egendom såvida stölden och skadegörelsen inte sker i låst fordon vid kortare uppehåll, t.ex. i samband med måltid, i- och urlastning eller liknande.

För maskinerier som är datorer, kameror, kameratillbehör och mobiltelefoner gäller dessutom att egendomen ska förvaras i insynsskyddat utrymme.

5.6.4 Särskild ersättningsbegränsning

Ersättning betalas upp till 100 000 kr.

5.6.5 Självrisk

5.6.5.1 Grundsälvrisk

Vid varje skada avgår från de sammanlagda kostnaderna för skada, röjning och räddning en grundsjälvrisk som är 20 % av basbeloppet. Avtal kan träffas om annan grundsjälvrisk, vilken då anges i försäkringsbrevet.

5.7 Glas- och skyltskada

5.7.1 Vad försäkringen gäller för

Ersättning betalas för skada genom bräck eller sönderslagning inom försäkringsställe av

- a) glas i fönster och dörr i byggnad
- b) glas i fönster och dörr i hyrd försäkringslokal om försäkringstagaren enligt hyreskontrakt är skyldig att svara för skadan
- c) glas i inredning
- d) skylt

Vid ersättningsbar glas- och skyltskada betalas även skada på

- a) egendom i försäkringslokal som är en direkt följd av glasskadan samt återställande av skyltning
- b) målning, plastfilm, etsning, blästring och larmkomponent på glaset.

Med glas jämställs plastmaterial såsom polykarbonat, akryl eller liknande som används i stället för glas.

Ersättning betalas även för skada genom inristning av sådan art att det för försäkringstagaren skulle innebära uppenbar olägenhet att behålla glaset eller skylten.

5.7.2 Vad försäkringen inte gäller för

Observera även de generella undantagen i försäkringsvillkoret Allmänna avtalsbestämmelser, PS100, 6 (Vad försäkringen inte gäller för).

5.7.3 Ersättning betalas inte för skada

- a. på växthus och plasthall samt i dessa befintlig egendom
- b. genom sprängningsarbete.

5.7.4 Särskilda ersättningsbegränsningar

Ersättning betalas vid varje skada enligt följande.

- a. Glas i dörr och fönster
 - a. ingen beloppsbegränsning.
- b. Glas i inredning och skylt
 - a. upp till försäkringsbeloppet för maskinerier respektive byggnad.

5.7.5 Självrisk

5.7.5.1 Grundsjälvrisk

Vid varje skada avgår från de sammanlagda kostnaderna för skada, röjning och räddning en grundsjälvrisk som är 20 % av basbeloppet. Avtal kan träffas om annan grundsjälvrisk, vilken då anges i försäkringsbrevet.

5.8 Skadegörelse och stöld

Observera även säkerhetsföreskrifterna i 8.8 (Skadegörelse).

5.8.1 Skadegörelse

5.8.1.1 Vad försäkringen gäller för

Ersättning betalas för skada genom att någon olovligen begår skadegörelse på

- a. byggnad och sådan egendom som enligt lag hör till byggnad
- b. lös egendom som den försäkrade håller under uppsikt
- c. maskinerier som är
 - a. fast monterade luftkonditioneringsaggregat, värmepump, skylt, markis, belysningsarmatur och antenn i anslutning till hyrd försäkringslokal
 - b. container som förvaras utomhus
- d. hyrd försäkringslokal om försäkringstagaren enligt hyreskontrakt är skyldig att svara för skadan.

5.8.2.2 Vad försäkringen inte gäller för

Observera även de generella undantagen i försäkringsvillkoret Allmänna avtalsbestämmelser, PS100, 6 (Vad försäkringen inte gäller för).

5.8.2.3 Ersättning betalas inte för skada

- a. som orsakas genom klotter eller graffiti
- b. på växthus och plasthall samt i dessa befintlig egendom
- c. på trädgård och tomtmark.

5.8.2.4 Särskild ersättningsbegränsning

Ersättning betalas vid varje skada upp till 40 000 kr vid skadegörelse på hyrd försäkringslokal.

5.8.2 Stöld

5.8.2.1 Vad försäkringen gäller för

Ersättning betalas för skada genom att någon olovligen tillgriper

- a. byggnadsdel
- b. maskinerier som är
 - a. fast monterade luftkonditioneringsaggregat, värmepump, skylt, markis, belysningsarmatur och antenn i anslutning till hyrd försäkringslokal
 - b. container som förvaras utomhus.

5.8.3 Självrisk

5.8.3.1 Grundsjälvrisk

Vid varje skada avgår från de sammanlagda kostnaderna för skada, röjning och räddning en grundsjälvrisk som är 20 % av basbeloppet. Avtal kan träffas om annan grundsjälvrisk, vilken då anges i försäkringsbrevet.

5.9 Annan skadehändelse

5.9.1 Vad försäkringen gäller för

Ersättning betalas för plötslig och oförutsedd fysisk skada på egendom som orsakas av annan skadehändelse än sådan som anges i

- a. 5.A Brand
- b. 5.B Naturskada och dammgenombrott
- c. 5.C Inbrott
- d. 5.D Rån och överfall
- e. 5.E Vatten
- f. 5.F Transport
- g. 5.G Glas- och skyltskada
- h. 5.H Skadegörelse och stöld
- i. 5.L Maskin
- j. 5.M Vätskeskada.

5.9.2 Vad försäkringen inte gäller för

Observera även de generella undantagen i försäkringsvillkoret Allmänna avtalsbestämmelser, PS100, 6 (Vad försäkringen inte gäller för).

5.9.3 Ersättning betalas inte för skada genom

- a. förmögenhetsbrott, t.ex. tillgreppsbrott, bedrägeri eller försäkringring
- b. att egendom kvarglöms, tappas bort eller förläggs
- c. maskinellt lyft av egendom som tillhör annan ägare än försäkringstagaren.

5.9.4 Ersättning betalas inte för skada som orsakas av

- a. vind
- b. biologisk inverkan, t.ex. svamp, röta och mögel samt skadedjur, husbock, hästmyror och andra träskadeinsekter
- c. eller består i sättning i mark eller grundkonstruktion oberoende av orsaken till dessa skadehändelser
- d. trafik med motordrivet fordon för vilket trafikskadelagen (TSL) gäller respektive motsvarande lagstiftning i andra länder och där trafikskadeersättning betalas eller hade kunnat betalas
- e. eller består i uttrinnande smälta.

5.9.5 Undantagna skadetyper

Ersättning betalas inte för

- a. skada till den del som skadan består i
 - a. kontamination, förorening, förändring av form, konsistens, struktur, yta, färg eller lukt
 - b. förgasning och förångning
 - c. förslitning, förbrukning, sprickbildning, utmattning, korrosion (t.ex. rost eller frätning), kavitation, beläggning eller avsättning, såvida inte skadan uppkommer på grund av en extraordinär händelse. Med en extraordinär händelse avses en plötslig och oförutsedd händelse som ligger utom ramen för de risker som normalt är förbundna med användningen av den egendom som skadas
- b. skada som är av sådan art att den inte påverkar egendomens användbarhet eller som kan avhjälpas genom normal service eller justering
- c. svinn eller annan förlust som endast kan konstateras vid inventering
- d. skada på byggnads- eller montagearbeten eller skada som orsakas av sådana arbeten. Undantaget tillämpas inte om skadan uppkommer i samband med att försäkringstagaren med egen personal på

försäkringsställe utför löpande underhållsarbete eller demontage- och montagearbeten på försäkrad egendom

- e. skada vars uppkomst eller omfattning påverkas av ingrepp i bärande konstruktion eller försummat underhåll
- f. förlust av vätska.

5.9.6 Undantagen egendom

Utöver vad som framgår av 4.2 (Vad som inte är försäkrat) omfattar försäkringen inte följande egendom:

- a. förbrukningsmaterial om skadan har samband med materialets användning och förbrukning. Med förbrukningsmaterial avses t.ex. drivmedel, smörjmedel, linor, packningar, remmar och transportband
- b. utbytbara verktyg t.ex. formar, knivar, krossverktyg, press- och stansverktyg samt slagor
- c. lös egendom som förvaras utomhus eller i byggnad utan hela och täta golv, väggar och tak om egendomen inte är avsedd för utomhusbruk
- d. fundament, murverk, inmurning och infodring
- e. induktionsspole för omrörning eller uppvärmning av smälta och därtill hörande kabelutrustning
- f. levande djur
- g. kranar och pålningsmaskiner om inget annat anges i försäkringsbrevet
- h. egendom som är under transport
- i. växthus, plasthall och tält samt i dessa befintlig egendom
- j. trädgård och tomtmark.

5.9.7 Särskild ersättningsbegränsning

Ersättning betalas vid varje skada upp till försäkringsbeloppet, dock högst 400 000 kr inom varje försäkringsställe.

Avtal kan träffas om högre försäkringsbelopp, vilket då anges i försäkringsbrevet.

5.9.8 Självrisk

5.9.8.1 Grundsjälvrisk

Vid varje skada avgår från de sammanlagda kostnaderna för skada, röjning och räddning en grundsjälvrisk som är

- a. 2 basbelopp vid skada till följd av trafik med motordrivet fordon
- b. 50 % av basbeloppet i övriga skadefall.

Avtal kan träffas om annan grundsjälvrisk, vilken då anges i försäkringsbrevet.

5.10 Maskin

5.10.1 Vad försäkringen gäller för

Ersättning betalas för plötslig och oförutsedd fysisk skada genom inre orsak på byggnad, maskinerier samt datainformation.

Med inre orsak avses skada till följd av

- a. elfenomen på elektrisk utrustning med inkommande och utgående spänning över 400 V

- b. mekaniskt haveri som uppkommer i den skadade egendomen
- c. fel eller försummelse av maskinoperatör eller annan driftsansvarig
- d. oförutsett avbrott i leverans av media, t.ex. el, gas, vatten, värme eller kyla.

5.10.2 Vad försäkringen inte gäller för

Observera även de generella undantagen i försäkringsvillkoret Allmänna avtalsbestämmelser, PS100, 6 (Vad försäkringen inte gäller för).

5.10.3 Undantagna skadeorsaker och skadehändelser

Ersättning betalas inte för skada

- a. till den del som skadan består i förslitning, förbrukning, sprickbildning, utmattning, korrosion (t.ex. rost eller frätning), kavitation, beläggning eller avsättning, såvida inte skadan uppkommer på grund av en extraordinär händelse. Med en extraordinär händelse avses en plötslig och oförutsedd händelse som ligger utom ramen för de risker som normalt är förbundna med användningen av den egendom som skadas
- b. som är av sådan art att den inte påverkar egendomens användbarhet eller kan avhjälpas genom normal service eller justering
- c. på montagearbeten eller skada som orsakas av sådana arbeten. Undantaget tillämpas inte om skadan uppkommer i samband med att försäkringstagaren med egen personal på försäkringsställe utför löpande underhållsarbete eller demontage- och montagearbeten på försäkrad egendom
- d. genom smälta.

5.10.4 Undantagen egendom

Utöver vad som framgår av 4.2 (Vad som inte är försäkrat) omfattar maskinförsäkringen inte skada på

- a. förbrukningsmaterial om skadan har samband med egendomens användning och förbrukning. Med förbrukningsmaterial avses t.ex. drivmedel, smörjmedel, linor, packningar, remmar och transportband
- b. utbytbara verktyg t.ex. formar, knivar, krossverktyg, press- och stansverktyg samt slagor
- c. fundament, rökgång, murverk, inmurning och infodring
- d. hushållsmaskin i bostadslägenhet.

5.10.5 Självrisk

5.10.5.1 Grundsjälvrisk

Vid varje skada avgår från de sammanlagda kostnaderna för skada, röjning och räddning en grundsjälvrisk som är 20 % av basbeloppet. Avtal kan träffas om annan grundsjälvrisk, vilken då anges i försäkringsbrevet.

5.11 Vätskeskada

5.11.1 Vad försäkringen gäller för

Ersättning betalas för skada på

- a. vätska i cistern med tillhörande rörledning genom oförutsedd utströmning
- b. den försäkrades och annan tillhörig egendom – vartill även räknas mark, grundvatten, vattentäkt, vattendrag, sjö och annat vattenområde – genom oförutsedd utströmning av vätska från cistern med tillhörande rörledning.

5.11.2 Vad försäkringen inte gäller för

Observera även de generella undantagen i försäkringsvillkoret Allmänna avtalsbestämmelser, PS100, 6 (Vad försäkringen inte gäller för).

5.11.3 Stöld eller svinn

Ersättning betalas inte för skada genom stöld eller svinn.

5.11.4 Särskild ersättningsbegränsning

Ersättning betalas upp till 400 000 kr vid varje skada.

5.11.5 Självrisk

5.11.5.1 Grundsjälvrisk

Vid varje skada avgår från de sammanlagda kostnaderna för skada, röjning och räddning en grundsjälvrisk som är 20 % av basbeloppet. Avtal kan träffas om annan grundsjälvrisk, vilken då anges i försäkringsbrevet.

6. Vad försäkringen inte gäller för

Observera även de generella undantagen i försäkringsvillkoret Allmänna avtalsbestämmelser, PS100, 6 (Vad försäkringen inte gäller för).

7. Försäkringsform, försäkringsbelopp och försäkringsvärde

7.1 Försäkringsform och försäkringsbelopp

7.1.1 Fullvärde

Fullvärdesförsäkring tillämpas för byggnad om detta anges i försäkringsbrevet. Försäkringen är beloppslös. Till grund för fullvärdet ligger ett kalkylbelopp för byggnad, vilket fastställs enligt av Protector tillämpad värderingsmetod.

7.1.2 Helvärde

Helvärdesförsäkring tillämpas för byggnad om detta anges i försäkringsbrevet. Med helvärde avses att försäkringsbeloppet under hela försäkringstiden ska motsvara försäkringsvärdet, vilket är värdet av försäkrad egendom enligt 7.2 (Försäkringsvärde). Försäkringstagaren ansvarar för val av försäkringsbelopp.

7.1.3 Förstarisk

Förstariskförsäkring tillämpas för

- a. arbetstagares egendom
- b. byggnad om detta anges i försäkringsbrevet
- c. kunders egendom
- d. lagrad information
- e. maskinerier
- f. pengar och värdehandlingar
- g. trädgård och tomtmark.

Med förstarisk avses att försäkringsbeloppet fastställs oberoende av egendomens helvärde eller i procent av helvärdet.

7.2 Försäkringsvärde

7.2.1 Byggnad

Försäkringsvärdet är egendomens återanskaffningsvärde.

7.2.2 Maskinerier

Försäkringsvärdet är egendomens återanskaffningsvärde. Försäkringsvärdet för aktuella modeller, press- och stansverktyg, formar och mönster är kostnaden för att återställa egendomen. För sådana inaktuella föremål är försäkringsvärdet 25 % av kostnaden för att återställa dessa.

7.2.4 Kunders egendom

Försäkringsvärdet är kostnaden för att återställa egendomen enligt de regler som gäller för respektive objekttyp om egendomen hade tillhört försäkringstagaren.

7.2.5 Lagrad information

Försäkringsvärdet är kostnaden för att återställa informationen.

7.2.6 Pengar och värdehandlingar

Försäkringsvärdet är värdet av pengar och kontantkort samt kostnaden för att återställa eller återanskaffa värdehandlingar.

7.2.7 Trädgård och tomtmark

Försäkringsvärdet är kostnaden för att återställa trädgård och tomtmark. Vid nyplantering av buskar och träd betalas ersättning endast för kostnad för plantor som normalt saluförs i handelsträdgårdar eller plantskolor i Sverige.

7.3 Investerings- och indexändring av försäkringsbelopp

Har byggnadens värde under försäkringsåret ökat genom investering eller indexändring höjs kalkyl- eller försäkringsbeloppen från försäkringsårets början enligt nedan.

Vid skada på byggnad indexeras kalkyl- och försäkringsbeloppet fram till tidpunkten för egendomens återställande.

7.3.1 Byggnad

7.3.1.1 Fullvärdesförsäkrad byggnad

Värdeökning genom investering ingår upp till 20 % av premiegrundande kalkylvärde vid senaste förfallodag inom varje försäkringsställe.

7.3.1.2 Helvärdesförsäkrad byggnad

Värdeökning genom investering ingår och indexändring upp till sammanlagt 30 % av senast uppgivet försäkringsbelopp inom varje försäkringsställe.

7.3.1.3 Förstariskförsäkrad byggnad

Värdeökning genom indexändring ingår upp till 10 % av senast uppgivet försäkringsbelopp för varje förstariskförsäkrad byggnad inom varje försäkringsställe.

7.3.5 Index

Indexändring av försäkringsbeloppet för byggnad sker automatiskt vid årsförfallodagen och beräknas enligt sedvanligt index baserat på bland annat relevanta index från Statistiska Centralbyrån.

7.3.6 Uppgifter för förnyat försäkringsavtal

För beräkning av premien för nytt försäkringsår ska försäkringstagaren lämna uppgift om

- a. återanskaffningsvärdet för helvärdesförsäkrad byggnad
- b. ny-, till- eller ombyggnad eller därmed annan jämförbar förbättring av fullvärdesförsäkrad byggnad.

8. Säkerhetsföreskrifter

8.1 Vad som avses med en säkerhetsföreskrift

Med säkerhetsföreskrift avses en föreskrift om vissa bestämda handlingssätt eller anordningar som är ägnade att förebygga eller begränsa skada eller om vissa bestämda kvalifikationer hos den försäkrade eller dennes anställda eller andra medhjälpare som

- a. anges i detta försäkringsavtal (dvs. i försäkringsbrevet och de allmänna och särskilda försäkringsvillkoren)
- b. meddelas av tillverkare, leverantör av tjänst eller vara eller av besiktningsman. Föreskrifterna kan även gälla anvisningar om service och underhåll.
- c. föreskrivs i lag eller förordning om
 - a. brandfarliga varor
 - b. explosiva varor
 - c. elektrisk starkströmsanläggning.

8.2 Vilka som ska följa säkerhetsföreskrifterna

Den försäkrade svarar gentemot Protector för att säkerhetsföreskrifterna följs av

- a. den försäkrades företagsledning
- b. övriga anställda hos den försäkrade
- c. entreprenörer och andra uppdragstagare som anlitas av den försäkrade
- d. annan som har att tillse att föreskriften följs.

Om någon som anges i föregående stycke inte följer angivna föreskrifter medför det normalt ett avdrag från skadeersättningen. Se 8.9 (Påföljd när säkerhetsföreskrift inte följts).

8.3 Samtliga skadehändelser

Allmänt om skyddskrav och skyddsklasser

Föreskrivna skyddskrav ska vara uppfyllda och samtliga skyddsanordningar ska vara i funktion, exempelvis:

- lås ska vara låsta
- larm ska vara aktiverade
- nyckel, kombination eller kod ska inte lämnas i lås eller förvaras i omedelbar anslutning till lås.

8.3.1 Programvara och datainformation

8.3.2 Förvaring av programvara och licensbevis

Originalexemplar av programvara ska förvaras på sådant sätt att inte exemplaret och installerade program kan skadas vid samma tillfälle. Detta medför att exemplaret och installerat program ska förvaras i skilda byggnader.

Om det finns ett licensbevis till programvara, kan som alternativ istället licensbevis och originalexemplar av programvara förvaras åtskilda enligt föregående stycke.

8.3.3 Rutiner för säkerhetskopiering

Säkerhetskopia av modifierad programvara och datainformation ska framställas dagligen under arbetsdag.

Säkerhetskopia ska vara korrekt och funktionsduglig.

8.3.4 Förvaring av säkerhetskopia

Säkerhetskopia av modifierad programvara och datainformation ska förvaras skild från originalet på sådant sätt att original och kopia inte kan skadas vid samma skadetillfälle. Detta medför att original och säkerhetskopia ska förvaras i skilda byggnader.

8.4 Brand

8.4.1 Revisionsbesiktning av elektrisk starkströmsanläggning

Elektrisk starkströmsanläggning ska revisionsbesiktigas på försäkringstagarens bekostnad i den omfattning som föreskrivs av Protector.

Elektrisk starkströmsanläggning är enligt gällande statliga föreskrifter varje elanläggning för sådan spänning, ström eller frekvens som kan vara farlig för person eller egendom. Revisionsbesiktning ska, enligt överenskommelse mellan försäkringsbolagen, handhas av Svenska Brandskyddsföreningens Elektriska Nämnd (EN) genom av nämnden auktoriserade besiktningsingenjörer.

Intyg om revisionsbesiktning ska utfärdas av besiktningsingenjören. Försäkringstagaren ska på begäran uppvisa intyget för Protector. Vid revisionsbesiktning påtalade fel och brister ska rättas till av behörig person inom två månader efter besiktningen.

Den första revisionsbesiktningen ska göras inom ett år efter det att elanläggningen blivit besiktningspliktig.

Därefter ska revisionsbesiktning normalt ske vart tredje kalenderår med högst 40 månader mellan besiktningarna.

Annan besiktningsfrekvens än tre år kan gälla eller föreskrivas av Protector.

8.4.2 Brandsläckning och brandlarm

Brandsläckningsredskap och brandlarm ska finnas i den utsträckning som anges av Räddningstjänsten eller Protector.

8.4.3 Branddörr och annan sektionering

Branddörr, brandlucka och annan liknande sektionering ska vara stängd eller vara uppställd med anordning som stänger dörren, brandluckan eller sektioneringen vid rökutveckling. Genomföringar och andra öppningar i brandsektionering ska vara tätade med typgodkända brandtätningsmetoder.

8.4.4 Brännbart material som förvaras utomhus

På annan tid än under normal arbetstid ska inte emballage, avfall eller annat brännbart material förvaras vid lastkaj, under skärmtak eller på annan plats utomhus närmare än 6 m från byggnad.

8.4.5 Batteriladdning

Vid laddning av batteri för drivning av fordon ska Arbetsmiljöverkets föreskrifter angående blybatterier AFS 1988:4 följas.

8.4.6 Tobaksrökning

Tobaksrökning får endast ske på av försäkringstagaren särskild anvisad plats.

8.4.7 Motordrivet fordon som tillfälligt repareras i försäkringslokal

Arbete på motordrivet fordon med svetsning, skärning, lödning, bearbetning med snabbgående verktyg eller annat arbete som medför uppvärmning eller gnistbildning får inte förekomma i försäkringslokal som inte är avsedd för sådant ändamål.

8.4.8 Heta arbeten

Säkerhetsföreskrifterna för heta arbeten gäller för tillfällig arbetsplats där heta arbeten utförs och fara för brand kan föreligga. Med heta arbeten avses svetsning, skärning, lödning, takläggning, bearbetning med snabbgående verktyg och annat arbete som medför uppvärmning eller gnistbildning.

Tillståndsansvarig

Den som avser att bedriva eller låta bedriva heta arbeten på tillfällig arbetsplats (t.ex. ägare eller brukare av fastighet eller total-/generalentreprenör) ska skriftligen utse en tillståndsansvarig, som ska bedöma om arbetena medför fara för brand.

Om fara för brand bedöms föreligga, får heta arbeten utföras endast under förutsättning att den tillståndsansvarige

- a. utfärdar tillstånd för arbetena på Svenska Brandskyddsföreningens (SBF) blankett "Tillstånd/Kontrollista för heta arbeten" eller motsvarande, som ska vara fullständigt ifylld
- b. under arbetenas utförande förvissas sig om att nedanstående säkerhetsregler följs.

Den tillståndsansvarige får delegera sitt ansvar endast om den som utsett honom skriftligen medgett detta.

Den tillståndsansvarige får inte utföra de heta arbetena.

Säkerhetsregler för heta arbeten

Nr 1 – Behörighet

Den som ska utföra brandfarliga heta arbeten ska ha behörighet och erfarenhet av brandskydd. Detsamma gäller den som ska vara brandvakt. Behörighetsutbildning ska vara genomförd enligt den plan som beslutats av

försäkringsbolagens och SBF:s utbildningskommitté för heta arbeten. Den som är utsedd att regelbundet vara tillståndsansvarig ska ha motsvarande utbildning och erfarenhet.

Nr 2 – Brandvakt

Brandvakt ska utses och finnas på arbetsplatsen – även under arbetsrast – under den tid som de heta arbetena utförs och under den efterbevakningstid – minst en timme – eller annan tid som den tillståndsansvarige angett i blanketten "Tillstånd /Kontrollista för heta arbeten". Brandvakten får inte lämna arbetsplatsen förrän faran för brand upphört.

Brandvakt krävs inte när den tillståndsansvarige bedömer att det är uppenbart att arbetet kan utföras med samma säkerhet utan brandvakt.

Nr 3 – Brandfarlig vara

För arbete i utrymme som innehåller eller har innehållit brandfarlig vara ska tillstånd inhämtas av Räddningstjänsten.

Nr 4 – Städning och vattning

Arbetsplatsen ska vara städad och vid behov vattnad.

Nr 5 – Brännbart material

Brännbart material på och i närheten av arbetsplatsen ska flyttas bort, skyddas genom övertäckning eller avskärmas.

Nr 6 – Dolda brännbara byggnadsdelar

Värmeledande konstruktioner och dolda brännbara byggnadsdelar ska undersökas med hänsyn till brandfaran, samt vid konstaterad brandfara, skyddas och göras åtkomliga för omedelbar släckinsats.

Nr 7 – Otätheter

Springor, hål, genomföringar och andra öppningar på och i närheten av arbetsplatsen ska vara tätade och även kontrollerade med hänsyn till brandfaran.

Nr 8 – Släckutrustning

Godkänd, fungerande och tillräcklig släckutrustning ska finnas tillgänglig för omedelbar släckinsats. Härmed avses slang med vatten eller två certifierade handbrandsläckare med minst effektivitetsklass 34A 233B C (minst 6 kg).

vid takläggning krävs:

Slang med vatten och två certifierade handbrandsläckare med minsta effektivitetsklass 34A 233B C (minst 6 kg) samt brytverktyg, t.ex. pikyxa, och handstrålkastare. När förutsättning för släckning med vatten saknas, t.ex.

vid risk för frysning eller vid lågt vattentryck, ska utrustningen kompletteras med ytterligare en certifierad handbrandsläckare med lägst effektivitetsklass 34A 233B C (minst 6 kg).

Nr 9 – Svetsutrustning

Svetsutrustning ska vara felfri. Acetylenflaska ska vara försedd med bakslagsskydd. Svetsbrännare ska vara försedd med backventil för bränngas och syrgas. Skyddshandske och avstängningsnyckel ska finnas.

Nr 10 – Larmning

Räddningstjänsten ska kunna larmas omedelbart. Fungerande mobiltelefon ska finnas tillgänglig om inte stationär telefon finns inom räckhåll. Den som uppdras att larma ska känna till arbetsplatsens adress.

Nr 11 – Torkning och uppvärmning

Vid torkning eller uppvärmning genom förbränning av gas, ska lågan vara innesluten så att den inte kan orsaka antändning.

Nr 12 – Torkning av underlag och applicering av tätskikt

Vid torkning av underlag och applicering av tätskikt får material uppvärmas till högst 300° C.

Nr 13 – Smältning av asfalt

Vid smältning av asfalt ska utrustningen uppställas, hanteras och tillses enligt SBF:s "Säkerhetsregler för smältning av asfalt vid arbeten på tak och balkonger".

8.5 Inbrott

8.5.1 Krav på mekaniskt inbrottsskydd

8.5.1.1 På försäkringsställe

Vid förvaring på försäkringsställe gäller krav på lägst skyddsklass 1 om inte högre skyddsklass eller andra säkerhetsföreskrifter anges i försäkringsbrevet eller skriftligen meddelats försäkringstagare.

8.5.1.2 I Försäkringstagarens, dennes arbetstagares eller ombuds bostad

Vid förvaring i försäkringstagarens, dennes arbetstagares eller ombuds bostad – som inte anges som försäkringsställe i försäkringsbrevet – gäller krav på att ytterdörr är låst och öppningsbara fönster är stängda och inifrån reglade.

8.5.1.3 På annan plats

Vid förvaring på annan plats gäller krav på skyddsklass 1.

8.5.2.1 Skyddsklass 1

Försäkringslokalens omslutningsyta

Försäkringslokalens omslutningsyta (vägg, golv, tak, dörr och fönster) ska – såväl vad avser det byggnadstekniska utförandet som lås och reglingsanordningar – i sin helhet ge ett efter förhållandena godtagbart skydd mot inbrott och försvåra bortförandet av stöldgods.

Exempel på omslutningsyta som inte ger ett godtagbart skydd mot inbrott är

- byggnads yttervägg av plåt och träpanel utan innerbeklädning eller yttervägg av plast
- innervägg av gips. Om sådan vägg vetter mot annan hyresgästs lokal och består av sammanlagt fyra lager gips anses dock väggen ge ett godtagbart skydd mot inbrott
- dörr som endast är avsedd att användas för inomhusbruk.

Dörr, port och lucka

Dörr, port och lucka i omslutningsyta ska vara låst med en godkänd låsenhet. Skjutdörr ska vara låst med en godkänd låsenhet med hakande funktion.

Parskjutdörr ska vara låst med

- a. en godkänd låsenhet med hakande funktion i framkanten, samt
- b. en godkänd låsenhet – utan krav på godkänt slutbleck – med hakande funktion i varje bakkant.

För pardörr gäller att

- a. den aktiva dörrhalvan ska vara låst med en godkänd låsenhet
- b. den inaktiva dörrhalvan ska vara
 - a. reglad upp- och nedtill med godkända kantreglar, eller
 - b. invändigt låst med godkänt spanjoletthandtag, eller
 - c. invändigt försedd med stålbom i fyrkantsrör, dimension 40 x 40 x 3 mm, över hela pardörren och låst med ett godkänt hänglås i hänglåsklass 3.

Lås i dörr ska – på båda sidor om låset – vara förstärkt med ett godkänt dörrförstärkningsbehör i låsklass 3 i SS 3522. För port och lucka godtas samma eller likvärdigt utförande som för dörr. Utåtgående dörr ska ha en godkänd bakkantssäkring.

Dörr till container

Dörr till container ska vara låst med en godkänd låsbom i hänglåsklass 4. Bommen/bommarna ska vara utförda med en skyddande kåpa över hänglåset. Kåpan skall ha motsvarande styrka som hänglåset. Beslagen som fixerar bommen skall vara väl förankrade i karm eller väggparti och i övrigt utförda så att dörr, port eller lucka inte kan öppnas eller bommen lyftas av i låst läge. Vid delad dörr, port eller lucka skall bombeslag finnas svetsade eller bultade på varje del.

Hantering av nyckel och kodmedia

Dörr, port och lucka anses inte låst om nyckel eller kodmedia lämnats kvar i låset eller kodavläsaren.

Nödutgång

Nödutgång ska – om inget annat avtalats med Protector – vara låst med en godkänd låsenhet inkl. elektrisk upplåsningsskontroll kopplad till en för verksamheten väsentlig funktion.

Godkänd låsenhet

En godkänd låsenhet består av

- a. godkänt lås, godkänd cylinder, godkänt slutbleck och godkänt dörrförstärkningsbehör, eller
- b. godkänt hänglås med godkänt hänglåsbeslag, eller
- c. godkänd låsbom.

Godkänt mekaniskt lås

Ett godkänt lås ska uppfylla låsklass 3 i SS 3522. Det innebär bl.a. att låset

- a. från båda sidor om dörren endast ska kunna öppnas och låsas med för låset avsedd nyckel

- b. ska vara utfört så att inga delar som påverkar låsets inbrottsskydd kan demonteras från låsets utsida. Sådana delar ska inte heller kunna demonteras från dörrens insida annat än med specialverktyg.

Godkänd elektromekanisk låsanläggning

En godkänd elektromekanisk låsanläggning ska vara installerad enligt Svenska Stöldskyddsföreningens regler för projektering och installation av elektromekanisk låsanläggning, SSF 210.

Godkänt slutbleck

Ett godkänt slutbleck ska uppfylla låsklass 3 i SS 3522. godkänt dörrförstärkningsbehör

Ett godkänt dörrförstärkningsbehör ska uppfylla låsklass 3 i SS 3522.

Godkänt hänglås för dörr, port eller lucka

- a. Vid utvändig montering ska både hänglås och hänglåsbeslag uppfylla hänglåsklass 4.
- b. Vid invändig montering ska hänglåset uppfylla hänglåsklass 3.

Fönster

Öppningsbart fönster i omslutningsyta ska vara stängt och invändigt reglat.

Brandventilator

Brandventilator ska vara stängd och reglad med endast från insidan åtkomlig mekanisk reglingsanordning eller försedd med godkänt galler i klass 3, enligt Svenska Stöldskyddsföreningens "Norm för galler".

Annan öppning

Annan öppning i omslutningsyta som är större än 150 x 300 mm ska vara försedd med godkänt galler i klass 3, enligt Svenska Stöldskyddsföreningens "Norm för galler".

8.5.3 Förvaring av maskinerier som är datorer

Dator ska – om den inte förvaras i försäkringstagarens eller i dennes arbetstagares bostad – skyddas på något av nedanstående sätt.

Datorlås

Låst med ett godkänt datorlås monterat enligt tillverkarens anvisningar. För in- och utenheter (se definition av Dator) gäller dock inget krav på låsning. Nyckel till datorlås får inte förvaras på samma försäkringsställe som låset.

Skyddsklass 2 och inbrottslarm

Förvarad i försäkringslokal som uppfyller skyddsklass 2 på en plats i försäkringslokalen som är skyddad med inbrottslarm anslutet till larmcentral.

Inbrottslarm och stöldskyddsmärkning

Förvarad på en plats i försäkringslokal som är skyddad med inbrottslarm anslutet till larmcentral. Dessutom ska datorns hårddisk och processor vara elektroniskt identifierbara och registrerade hos S Reg. AB eller annan registerhållare som Svenska Stöldskyddsföreningen har samarbetsavtal med.

Skyddsklass 3, hela försäkringslokalen

Förvarad i försäkringslokal som uppfyller skyddsklass 3.

Skyddsklass 3, särskilt rum i försäkringslokalen

Förvarad i försäkringslokal i beläget särskilt låst rum som uppfyller skyddsklass 3.

Värdeförvaringsenhet/övriga förvaringsenheter

Förvarad i låst värdevalv, värdeskåp, kassaskåp, säkerhetsskåp, stöldskyddsskåp eller dokumentskåp.

Om det i försäkringsbrevet ställs högre krav på inbrottsskydd för försäkringslokal än vad som anges ovan, gäller de kraven även för dator.

8.5.4 Hantering av nyckel och kodmedia

8.5.4.1 Nyckel och kodmedia till försäkringslokal

Nyckel och kodmedia till försäkringslokal ska – vid förvaring på försäkringsställe – förvaras i låst skåp eller låda.

Skåp och låda anses inte låst om nyckel kvarlämnats i eller i anslutning till låset.

8.5.4.2 Nyckel till särskilt inbrottsskyddat förvaringsutrymme

Nyckel till särskilt inbrottsskyddat förvaringsutrymme får inte förvaras på samma försäkringsställe som förvaringsutrymmet utan ska istället förvaras i

- a. låst lokal på annan plats som uppfyller samma krav på inbrottsskydd som gäller för det försäkringsställe där stölden eller skadegörelsen sker, eller
- b. låst bostad på försäkringsställe då den som haft hand om nyckeln vistas där, eller
- c. låst bostad på annan plats än försäkringsställe.

8.5.4.3 Märkning av nyckel och kodmedia

Nyckel och kodmedia till försäkringslokal samt nyckel till särskilt inbrottsskyddat förvaringsutrymme får inte vara märkt med namn, adress eller pinkod.

8.5.4.4 Ändring av lås och pinkod

Lås och pinkod till försäkringslokal samt lås till särskilt inbrottsskyddat förvaringsutrymme ska omedelbart ändras eller bytas om det finns anledning att misstänka att någon obehörig kommit över nyckel, kodmedia eller pinkod.

8.6 Rån och överfall

8.6.1 Hantering av pengar och värdehandlingar inom försäkringslokal på försäkringsställe

Den som hanterar pengar och värdehandlingar inom försäkringslokal på försäkringsställe ska ha fyllt 18 år, såvida inte annan anställd som uppnått samma ålder samtidigt vistas i försäkringslokalen.

8.6.3 Hantering av pengar och värdehandlingar utanför försäkringslokal

Den som transporterar pengar och värdehandlingar utanför försäkringslokal ska ha fyllt 18 år.

8.6.4 Hantering av nyckel och kodmedia

8.6.4.1 Nyckel och kodmedia till försäkringslokal samt nyckel till särskilt inbrottsskyddat förvaringsutrymme

Nyckel och kodmedia till försäkringslokal samt nyckel till särskilt inbrottsskyddat förvaringsutrymme får inte vara märkt med namn, adress eller pinkod.

8.6.4.2 Ändring av lås och pinkod

Lås och pinkod till försäkringslokal samt lås till särskilt inbrottsskyddat förvaringsutrymme ska omedelbart bytas eller ändras om någon vid rån kommit över nyckel, pinkod eller låskombination.

8.7 Vatten

8.7.1 Frysrisk

Åtgärder ska vidtas så att vattenledningar och anslutna anordningar inte fryser sönder. Hålls byggnaden uppvärmd men temperaturen sänks så ska innetemperaturen vara minst 15°C, såvida inte verksamhetens art kräver annan temperatur, vatten som finns i behållare ska antifrysbehandlas och byggnaden ska hållas under regelbunden tillsyn. Om byggnaden inte hålls uppvärmd ska vattensystemet stängas av och tömmas.

8.7.2 Dagvattenledningar

Invändigt system för regn- och smältvatten ska uppfylla krav som ställs på avloppsledningar enligt Boverkets Byggregler (BBR).

8.7.3 Underhåll

Ledningssystem och övriga anordningar som ska förhindra utströmning ska underhållas på ändamålsenligt sätt.

8.7.4 Byggregler

Ledningssystem och konstruktioner ska vara utförda enligt vid tiden för uppförandet eller reparationen gällande byggregler.

8.7.5 Oanvänd byggnad samt byggnad som står tom

Då en byggnad står oanvänd eller tom en längre tid (minst en vecka), ska vatten vara avstängt.

8.7 Transport

8.7.1 Stöld och skadegörelse av egendom som transporteras i fordon

Egendom ska vid kortare uppehåll, t.ex. i samband med måltid, i- och urlastning eller liknande, förvaras i låst fordon. Öppningsbara fönster ska vara stängda.

För maskinerier som är datorer, kameror, kameratillbehör och mobiltelefoner gäller dessutom att egendomen ska förvaras i insynsskyddat utrymme.

8.7.2 Övriga aktsamhetskrav

Före transportens början ska egendomen emballeras, packas, stuvas eller i övrigt iordningställas på ett för transporten lämpligt sätt.

8.8 Skadegörelse

8.8.1 Skadegörelse på lös egendom

Lös egendom ska hållas under uppsikt för att förhindra eller försvåra skadegörelse. Detta gäller dock inte för utomhus förvarade maskinerier som är

- a. fast monterade luftkonditioneringsaggregat, värmepump, skylt, markis, belysningsarmatur och antenn i an- slutning till hyrd försäkringslokal
- b. containrar.

8.9 Påföljd när säkerhetsföreskrift inte följts

Enligt 8 kap 12 § försäkringsavtalslagen (2005:104), är försäkringsbolaget fritt från ansvar när den försäkrade eller annan angiven i 8.2 vid försäkringsfallet har försummat att följa en säkerhetsföreskrift om inte åsidosättandet kan antas ha saknat betydelse för skadan. Kan den försäkrade göra antagligt att skadan delvis skulle ha inträffat oavsett om säkerhetsföreskriften följts lämnas ersättning i denna del.

Särskilda säkerhetsföreskrifter

För de särskilda säkerhetsföreskrifterna gäller huvudregeln om inte annat framgår nedan under respektive säkerhetsföreskrift.

Sammanlagd ersättning

Ovanstående regler om påföljd och ersättningsbegränsningar gäller för sammanlagd ersättning från egendoms-, avbrotts-, extrakostnads- och hyresförlustförsäkring.

8.9.1 Samtliga skadehändelser

8.9.1.1 Programvara och datainformation

Avdrag görs enligt huvudregeln om säkerhetsföreskrifterna enligt 8.3 inte följts.

8.9.2 Brand

Med avvikelse från huvudregeln åtar sig Protector att när åsidosättandet haft betydelse för skadan ändå betala viss ersättning då säkerhetsföreskrifterna nedan inte följts. Den del av skadan som inte ersätts enligt huvudregeln ersätts ändå med ett avdrag om 30 %, dock lägst 1 och högst 10 prisbasbelopp om säkerhetsföreskrifterna enligt 8.1 och 8.4 inte följts för

- a. brandfarliga och explosiva varor
- b. revisionsbesiktning av elektrisk starkströmsanläggning
- c. brandsläckning och brandlarm
- d. branddörr och annan sektionering
- e. brännbart material som förvaras utomhus
- f. batteriladdning
- g. tobaksrökning
- h. motordrivet fordon som tillfälligt repareras i försäkringslokal
- i. heta arbeten.

8.9.3 Inbrott

Avdrag görs enligt huvudreglen om inbrottsskydd enligt 8.5.1 saknas eller inte aktiverats genom t.ex. låsning eller på annat sätt.

8.9.3.2 Nyckelhantering – särskilt inbrottsskyddat förvaringsutrymme

Avdrag görs enligt huvudreglen om nyckel inte hanterats enligt 8.5.4.2.

8.9.3.3 Hantering av nyckel, kodmedia och pinkod

Med avvikelse från huvudregeln så åtar sig Protector att, när åsidosättandet haft betydelse för skadan, ändå betala viss ersättning då säkerhetsföreskrifterna inte följts. Den del av skadan som inte ersätts enligt huvudregeln ersätts ändå, men med ett avdrag med 20 %, dock lägst 0,5 och högst 10 prisbasbelopp om säkerhetsföreskrifterna enligt 8.5.4.1 och 8.5.4.3-4 inte följts för

- a. nyckel och kodmedia till försäkringslokal
- b. märkning av nyckel och kodmedia
- c. ändring av lås och pinkod.

8.9.4 Rån och överfall

8.9.4.2 Tillgrepp av pengar och värdehandlingar inom försäkringslokal

Avdrag görs enligt huvudreglen om den som utsatts för rån eller överfall inte fyllt 18 år enligt 8.6.1.

8.9.4.3 Tillgrepp av pengar och värdehandlingar som medförs utanför försäkringslokal

Avdrag görs enligt huvudreglen om den som utsatts för rån eller överfall inte fyllt 18 år enligt 8.6.3.

8.9.4.4 Hantering av nyckel och kodmedia

Med avvikelse från huvudregeln så åtar sig Protector att, när åsidosättandet haft betydelse för skadan, ändå betala viss ersättning då säkerhetsföreskrifterna inte följts. Den del av skadan som inte ersätts enligt huvudregeln ersätts ändå, men med ett avdrag med 20 %, dock lägst 0,5 och högst 10 prisbasbelopp om säkerhetsföreskrifterna för hantering av nyckel och kodmedia inte följts enligt 8.6.4.

8.9.5 Vatten

8.9.5.2 Frysrisk

Avdrag görs enligt huvudreglen om säkerhetsföreskrifterna gällande frysrisk inte har följts.

8.9.5.3 Dagvattenledning

Avdrag görs enligt huvudreglen om säkerhetsföreskrifterna gällande dagvattenledningar inte är uppfyllda.

8.9.5.4 Underhåll

Avdrag görs enligt huvudregeln endast i de fall då underhållet är uppenbart eftersatt.

8.9.5 Transport

Avdrag görs enligt huvudreglen vid stöld av och skadegörelse om säkerhetsföreskrifterna enligt 8.7 inte följts.

8.9.6 Skadegörelse på lös egendom

Avdrag görs enligt huvudreglen vid skadegörelse på lös egendom som inte hålls under uppsikt enligt 8.8.

9. Åtgärder vid skada

9.1 Räddningsplikt

Den försäkrade och dennes anställda i ledande ställning inom företaget eller på platsen ska efter förmåga

- a. avvärja skada som kan befaras vara omedelbart förestående
- b. begränsa skada som redan inträffat
- c. snarast möjligt omhänderta och skydda skadad och oskadad egendom
- d. bevara den rätt Protector kan ha mot den som är ersättningsskyldig med anledning av skadan.

9.1.1 Påföljd när räddningsplikt inte fullgörs

Om den försäkrade uppsåtligt eller genom grov vårdslöshet inte fullgör sin räddningsplikt och detta medför skada för Protector, får Protector göra ett skäligt avdrag på den ersättning som annars skulle ha lämnats.

Detsamma gäller om den försäkrade åsidosatt sina skyldigheter med vetskap om att det innebar en betydande risk för att skada skulle inträffa.

Om den försäkrade efter det att skada inträffat avstått från sin rätt till ersättning från den som är ersättningsskyldig med anledning av skadan, begränsas Protectors ersättningsskyldighet gentemot den försäkrade i motsvarande mån och redan utgiven försäkringsersättning ska återbetalas till Protector.

9.2 Anmälan om skada m.m.

Den försäkrade ska

- a. så snart som möjligt efter inträffad skada anmäla skadan. Om den försäkrade dröjer med skadeanmälan och detta medför skada för Protector, har Protectors rätt att göra ett skäligt avdrag på den ersättning som annars skulle ha betalats. Se även försäkringsvillkoret Allmänna avtalsbestämmelser, PS100, 10.2.3 (Preskription)
- b. vid stöld, inbrott, rån eller överfall snarast polisanmäla händelsen och skicka anmälan till Protector
- c. specificera sitt ersättningskrav och på begäran lämna förteckning över försäkrad egendom – skadad och oskadad – med uppgift om varje föremåls värde före och efter skadan
- d. bistå Protector vid skadeutredningen och på anmodan styrka ersättningskravet, tillhandahålla verifikationer, bevis och andra handlingar som behövs för att bedöma Protectors ansvarighet och ersättningens storlek.

Krav från ansvarsförsäkringsgivare i enlighet med den mellan försäkringsbolagen träffade regressöverenskommelsen regleras av Protector utan att skadeanmälan från den försäkrade krävs.

9.3 Ersättningsanspråk

Ersättningsanspråk ska framställas till Protector snarast efter det att skadan inträffar och senast 12 månader från det att den försäkrade fått kännedom om sin möjlighet att få ersättning. Framställs kravet senare är Protector fritt från ansvar.

9.4 Besiktning av skada

Protector har rätt att låta besiktiga skada samt att, innan åtgärder vidtas, utfärda anvisningar för reparation och tillvaratagande av skadad egendom. Den försäkrade är skyldig att följa Protectors anvisningar om val av reparatör eller metod för reparation eller sanering.

Underlåter den försäkrade sina skyldigheter enligt föregående stycke är Protectors ansvarighet begränsad till den kostnad som skulle ha uppkommit om anvisningarna följts.

10. Skadevärderings- och skadeersättningsregler

Observera även skadeersättningsreglerna i försäkringsvillkoret Allmänna avtalsbestämmelser, PS100, 10 (Skadevärderings- och skadeersättningsregler).

10.1 Skadevärderingsregler

10.1.1 Byggnad

Allmänt

Skada på egendom värderas enligt nedan angivna regler.

Från återställandekostnaden görs avdrag för värdeminskning genom ålder och bruk på byggnadsdel enligt reglerna i 10.1.1.6 (Tabell för åldersavdrag). Avdrag görs både på material och arbete, samt även för rivning och återställande med samma avdragsprocent. Vid skada på egendom i mark eller liknande görs åldersavdrag även på kostnader för lokaliserings-, frilägnings-, åtkomst- och igenläggningskostnader.

10.1.1.1 Byggnad som återställs

Om återställande sker inom två år värderas skadan med nedanstående begränsningar med utgångspunkt från vad det kostar att utan dröjsmål och med användande av rationella metoder och material återställa byggnaden.

Med återställande avses reparation, eller återuppförande på samma grund av samma eller likvärdig byggnad, för samma ändamål. Härmed avses även att anskaffa annan lika ändamålsenlig byggnad för samma ändamål på annan plats inom Sverige.

Återställandekostnaden minskas med den värdeökning som kan uppstå till följd av sådan förhöjd ändamålsenlighet som har annan orsak än ändrad belägenhet.

Återställandet måste ske senast inom två år från skadedagen. Sker det senare på grund av hinder som inte beror på den försäkrade, får tiden två år räknas från den dag då hindret upphörde, dock längst tre år från skadedagen.

Kan utan väsentlig olägenhet återställande ske i samband med pågående eller förestående underhålls- eller ändringsarbete, till- eller ombyggnad, värderas skadan till det belopp med vilken kostnaden för sådant arbete ökar.

Om återställande sker på annan plats inom Sverige tillämpas följande regler:

Skadan värderas till kostnaden för återställande enligt vad som i övrigt anges, dock högst till vad det skulle ha kostat att utan dröjsmål återställa byggnaden på den ursprungliga grunden.

Återställandekostnaden enligt föregående stycke reduceras med det belopp varmed marknadsvärdet ökar genom att återställande sker på annan plats.

10.1.1.2 Byggnad återställs inte

Återställs inte den skadade byggnaden värderas skadan till byggnadens del av fastighetens marknadsvärde omedelbart före och omedelbart efter skadan.

10.1.1.3 Oanvänd byggnad

Byggnad som inte används vid skadetillfället ersätts med kostnaden för återställandet, dock högst till byggnadens del av fastighetens marknadsvärde

10.1.1.4 Byggnad med kulturell särart

Om det anges i försäkringsbrevet omfattar försäkringen den merkostnad som föranleds av att skadad byggnad/byggnadsdel på grund av sin kulturella särart inte kan återställas på ett rationellt sätt beträffande metoder och material.

10.1.1.5 Hinder på grund av lag eller föreskrift

Om återställande av byggnad hindras på grund av lag eller myndighetsföreskrift är den försäkrade berättigad till ersättning för restvärdet av kvarvarande delar.

Den försäkrade är skyldig att följa Protector's anvisningar och på Protector's bekostnad vidta erforderliga åtgärder, såsom att söka dispens eller överklaga beslut. Följs inte anvisningarna är den försäkrade inte berättigad till ersättning för den förlust som uppstår genom att kvarvarande delar av byggnaden inte kan användas.

10.1.1.6 Tabell för åldersavdrag

Åldersavdrag görs på återställandekostnaden för varje byggnadsdel (installationer, ytbeklädnader, tillbehör etc.) enligt tabellen nedan.

För byggnadsdel eller installation som inte anges i tabell nedan görs skäligt avdrag för ålder på både material och arbete. Avdrag för ålder görs med hänsyn till byggnadsdelens eller installationens tekniska medellivslängd.

En byggnadsdels ålder räknas från tidpunkten då den första gången togs i bruk eller byttes ut. Åldersavdraget är högst 80 % för varje byggnadsdel som före skadan var funktionsduglig. Vid skada på målning, tapetsering samt annan väggbeklädnad eller golvbeläggning räknas målningen etc. i varje rum som en byggnadsdel.

För byggnadsdel vars underhåll varit eftersatt eller som utsatts för onormalt slitage görs särskilt avdrag på återställande- och reparationskostnaden. Detta avdrag görs på arbete och material, på rivning och återställande. Detta gäller även för byggnadsdel som inte anges i tabellen för åldersavdrag.

Byggnadsdel	Antal år utan åldersavdrag	Avdrag per påbörjat år därefter
	Åldersavdrag görs för både material och arbete	
A. Installationer för el, värme, vatten, avlopp, sanitet, ventilation och maskinell utrustning		
Rörsystem och vattenradiatorer	10 år	5%
Elinstallation	25 år	5%
Värmepanna	8 år	8%
Värmepump och kompressor	3 år	10%
Solfångare, vindkraftverk och hushållsmaskiner	5 år	8%
Övriga installationer och annan maskinell utrustning	5 år	8%
Sanitetsgods	20 år	5%
Ventilationsrör	20 år	5%
Ventilationsaggregat	5 år	8%
Armaturer	10 år	5%
B. Radio- och TV-antenn (även parabol), markis, utrustning för data-, tele och TV-kommunikation	5 år	10%
Larm	5 år	10%
C. Målning, tapetsering och annan väggbeklädnad - dock inte i våtrum	5 år	8%
Utvändig målning	2 år	10%
D. Köks- och garderobsinredning	20 år	5%
E. Golvbeläggning - dock inte våtrum		
Plast/linoleum/högtryckslaminat	10 år	5%
Textil	5 år	8%

Massivt trä, stavparkett och ädelträ	15 år	5%
Övrigt material	10 år	5%
F. Våtrumsbeklädnad inklusive tätskikt		
Golv- och väggmatta	5 år	8%
Keramiska plattor	10 år	5%
Övrigt material och utförande samt målning	5 år	10%
G. Takbeläggning		
Papp, plast och gummi	10 år	8%
Plåt	20 år	5%
Övrigt material	25 år	5%
H. Skorsten		
Stål och plåt	5 år	8%
Annat material	25 år	2%
I. Dörrar inkl. lås och beslag	15 år	5%
Fönster inkl. lås och beslag	15 år	5%
Portar inkl. lås och beslag	15 år	5%
J. Fasad		
träpanel, plåt och puts	25 år	5%

10.1.2 Maskinerier

10.1.2.1 Maskinerier som återställs

Skadan värderas till kostnaden för att utan dröjsmål återställa föremålet på ett rationellt sätt vad beträffar metoder och material. Med återställande avses reparation eller anskaffande av föremål av samma eller lika ändamålsenligt slag för samma ändamål.

Avdrag görs för egendomens minskade värde genom ålder, slitage, omodernitet eller minskad användbarhet på grund av nya produkter och ny teknik, beräknat efter den återstående livslängden, dock högst till marknadsvärdet. Återställande ska ske senast inom två år från skadedagen. Den värdeminskning som föremålet efter reparation möjligen kan anses ha genomgått genom skadan beaktas inte.

Avdrag på grund av ökad avkastningsförmåga

I det fall avkastningsförmågan hos skadat föremål kan ökas genom tilläggsinvestering som bekostas av försäkringstagaren, reduceras skadeersättningen med värdet av den vinstökning som kan beräknas uppkomma. Här avses både nominell kapacitetsökning och produktionskostnadsbesparingar.

I det fall avkastningsförmågan hos skadat föremål ökas på grund av att dess återställande inte kan ske genom inköp av likvärdigt föremål, reduceras skadeersättningen med värdet av den vinst som kan beräknas uppkomma genom den ökade avkastningen.

Utökad avkastningsförmåga ska beaktas under en tid av två år från det att återställandet fullbordades. Enbart vinst som kan beräknas överstiga 1 000 000 kr beaktas.

10.1.2.2 Modeller, press- och stansverktyg, formar och mönster

Skadan värderas till kostnaden som inom två år läggs ned på att återställa föremålen. Inaktuella föremål värderas högst till 25 % av kostnaden för att återställa samtliga inaktuella föremål.

10.1.2.3 Maskinerier som är datorer

Vid skada på dator värderas skadan till kostnaden för återställandet, dock högst till skillnaden mellan datorns värde omedelbart före och omedelbart efter skadan. Datorns värde omedelbart före skadan fastställs enligt en schablonmässig värdering enligt vad som framgår av nedanstående tabell. Vid återställande av dator ersätts 100% av installationskostnaden.

Datorns ålder i månader från den tidpunkt då föremålet togs i bruk som nytillverkat	Ersättning i procent av inköpspriset
≤ 6	100
> 6	80
> 12	60
> 18	40
> 36	20
> 54	10

10.1.2.4 Lindningar till elektrisk utrustning samt värmepump och kompressor

Vid skada på

- lindningar – och på grund härav uppkomna skador på plåtar – till elektrisk utrustning
- värmepump och kompressor

värderas skadan till kostnaden för återställandet. Från den sammanlagda återställandekostnaden (dvs. kostnad för ut- och inmontering, material, arbete och transport), görs avdrag för värdeminskning enligt nedanstående tabell.

Föremål	Antal år utan åldersavdrag	Avdrag per påbörjat år därefter
<i>Lindningar till:</i>		
– Transformator	12 år	3 %
– Generator	12 år	4 %
– Motor	8 år	5 %
<i>Föremål</i>		
– Värmepump och kompressor	3 år	10 %

Avskrivning för värdeminskning är högst 80 %.

Om driftsförhållandena är sådana att värdeminskningen på lindningarna sker i en annan takt än vad som är normalt kan annan bedömning ske.

10.1.2.6 Vissa andra föremål

Vid skada på följande föremål värderas skadan till kostnaden för återställandet, dock högst till marknadsvärdet.

- a. Motordrivet fordon och släpfordon samt fast monterad utrustning på eller i dessa fordon
- b. duk i plasthall och tält.

Avskrivning för värdeminskning är högst 80 %.

10.1.2.7 Maskinerier som inte återställs

Återställs inte skadat föremål värderas skadan till skillnaden mellan föremålets marknadsvärde omedelbart före och omedelbart efter skadan.

10.1.4 Arbetstagares egendom

Skadan värderas enligt normalt tillämpliga villkor för sådan försäkring på svenska försäkringsmarknaden.

10.1.5 Kunders egendom

Skadan värderas efter de regler som gäller för respektive objekttyp om egendomen hade tillhört försäkringstagaren.

10.1.6 Lagrad information

Skadan värderas till skäligen kostnader för att återställa informationen inom två år från skadedagen.

10.1.7 Trädgård och tomtmark

Skadan värderas enligt 10.1.2 (Maskinerier). Vid nyplantering av buskar och träd betalas ersättning endast för kostnad för plantor som normalt saluförs i handelsträdgårdar eller plantskolor i Sverige.

10.1.8 Värdehandlingar

Skadan värderas till de kostnader som inom två år från skadedagen läggs ned för att återställa eller återanskaffa värdehandlingar.

10.1.9 Mark, grundvatten, vattentäkt, vattendrag, sjö och annat vattenområde

Skadan värderas till de kostnader som inom två år läggs ned för att återställa egendomen.

10.2 Skadeersättningsregler

Protector betalar

- a. skada värderad enligt 10.1 (Skadevärderingsregler), dock högst med försäkringsbeloppet vid helvärdes- och förstariskförsäkring
- b. röjningskostnad enligt 10.2.1
- c. räddningskostnad enligt 10.2.2
- d. dröjsmålsränta enligt 10.2.9

med avdrag för

- a. självrisk enligt 11
- b. underförsäkring enligt 10.2.4
- c. ränta enligt 10.2.9
- d. påföljd när säkerhetsföreskrift inte följts enligt 8.9.

10.2.1 Röjningskostnad

Ersättning betalas för kostnad för nödvändig rivning, röjning, borttransport, destruktion och deponering av försäkrad egendom efter sådan skada som omfattas av försäkringen under förutsättning att kostnaden uppkommer inom ett år från skadetillfället.

För byggnad betalas ersättning upp till 20 % av skadebeloppet.

Vid förstariskförsäkring begränsas den sammanlagda ersättningen för röjningskostnad och egendomsskada till försäkringsbeloppet.

Om ersättning för skada betalas enligt

- a. 5.B Genombrott av dammbyggnad, markrörelser, lavin och översvämning
- b. 5.F Transport
- c. 5.K Annan skadehändelse
- d. 5.M Vätskeskada

begränsas den sammanlagda ersättningen för röjningskostnad och egendomsskada till i respektive villkorspunkt angiven högsta ersättning, såvida inte avtal om högre försäkringsbelopp träffats.

10.2.2 Räddningskostnad

Ersättning betalas för den försäkrades kostnader för räddningsåtgärder enligt 9.1 (Räddningsplikt) om skadan omfattas eller skulle kunna ha omfattats av försäkringen och att kostnaderna med hänsyn till omständigheterna är skäliga.

I samband med sådan egendomsskada som omfattas av försäkringen betalas även ersättning för egendomsskada som uppkommer genom att försäkrad egendom vid skälig räddningsåtgärd skadas, förkommer eller stjäls.

Ersättning betalas dock inte om kompensation kan erhållas från annat håll.

Vid förstariskförsäkring begränsas den sammanlagda ersättningen för räddningskostnad och egendomsskada till försäkringsbeloppet.

Om ersättning för skada betalas enligt

- a. 5.B Genombrott av dammbyggnad, markrörelser, lavin och översvämning
- b. 5.F Transport
- c. 5.K Annan skadehändelse
- d. 5.M Vätskeskada

begränsas den sammanlagda ersättningen för räddningskostnad och egendomsskada till i respektive villkorspunkt angiven högsta ersättning, såvida inte avtal om högre försäkringsbelopp träffats. 10.2.3 Kostnader som inte ersätts

10.2.3.1 Merkostnader

Ersättning betalas inte för merkostnader som beror på forceringsåtgärder, t.ex. reparation på övertid, inköp till överpris för snabbare leverans eller transport på annat sätt än med sedvanligt transportmedel.

10.2.3.2 Kostnader för att framställa krav

Ersättning betalas inte för den försäkrades kostnader för att framställa krav till Protector och medverka i Protectors utredning av skadan. Således ersätts inte t.ex. kostnader avseende nedlagd tid för att anmäla skadan till polisen, att inventera skadans omfattning, att delta i möten med hantverkare och representanter för Protector och att återanskaffa skadad egendom.

Ersättning betalas inte heller för den försäkrades kostnad för utomstående experter såsom ekonomer, jurister eller tekniker.

10.2.4 Underförsäkring

10.2.4.1 Fullvärdesförsäkring

Om uppgifterna i värderingsunderlaget för byggnad inte överensstämmer med förhållandena vid skadetillfället och för låg premie betalats föreligger underförsäkring.

Ersättning betalas då endast för så stor del av skadan som svarar mot förhållandet mellan betald premie och den premie som skulle ha betalats.

10.2.4.2 Helvärdesförsäkring

Om försäkringsbeloppet vid skadetillfället understiger försäkringsvärdet föreligger underförsäkring och ersättning betalas endast för så stor del av skadan som försäkringsbeloppet utgör av försäkringsvärdet, dock högst med försäkringsbeloppet.

10.2.4.3 Förstariskförsäkring

Ersättning betalas enligt gällande skadeersättningsregler upp till försäkringsbeloppet utan att underförsäkring åberopas.

Anges i försäkringsbrevet – utöver förstariskbeloppet – även ett försäkringsvärde (helvärde) och detta värde vid skadetillfället är lägre än det verkliga försäkringsvärdet föreligger underförsäkring.

Ersättning betalas då endast med så stor del av skadan som svarar mot förhållandet mellan betald premie och den premie som skulle ha betalats med hänsyn till försäkringsvärdet vid skadetillfället, dock högst med försäkringsbeloppet.

10.2.4.4 Garanti mot underförsäkring

Vid skada på byggnad betalas ersättning upp till försäkringsbeloppet utan tillämpning av bestämmelser om underförsäkring.

Detta gäller under förutsättning att försäkringsbeloppet vid försäkringsårets början för byggnad motsvarar återanskaffningsvärdet.

Om försäkringsbeloppet ändras under försäkringsåret gäller garantin mot underförsäkring från tidpunkten för ändringen. Vid fullvärdesförsäkring av byggnad gäller garantin under förutsättning att uppgifterna i värderingsunderlaget är riktiga.

10.2.4.5 Röjnings- och räddningskostnad vid underförsäkring

Vid underförsäkring betalas röjnings- och räddningskostnader i samma proportion som egendomsskadan.

10.2.5 Samtidig allframtidsförsäkring

Vid samtidig allframtidsförsäkring betalas ersättning för skada värderad enligt skadeersättningsreglerna minskad med den ersättning som kan erhållas från allframtidsförsäkringen.

10.2.6 Inteckningshavare

10.2.6.1 Förmånsrätt i fast egendom eller tomträtt

För den som har förmånsrätt i fast egendom eller tomträtt gäller bestämmelserna i lag om säkerhetsrätt i försäkringsersättning.

Vid fullvärdesförsäkring av byggnad beräknas värdet enligt av Protector tillämpad värderingsmetod omedelbart före skadetillfället.

10.2.6.2 Företagsinteckning

Om långgivare som innehar rätt enligt företagsinteckning anmäler namn och adress hos Protector, har denne, om skadan avser företagsintecknad egendom, företrädesrätt till ersättning för skada genom brand, blixtnedslag eller explosion. Detta gäller oavsett om ersättningen betalas på grund av brandförsäkringsavtal eller annat tillämpligt försäkringsavtal.

Företrädesrätten gäller om ersättningsbeloppet överstiger 10 % av försäkringsbeloppet för ifrågavarande slag av egendom. Gällande lag om inbördes företrädesrätt mellan dessa inteckningshavare samt om andra rättsägares rätt vid konkurs och utmätning är tillämplig.

Vid fullvärdesförsäkring av byggnad beräknas värdet enligt av Protector tillämpad värderingsmetod omedelbart före skadetillfället.

10.2.7 Skadeersättningsregler i övrigt

Protector har rätt att i stället för att betala kontant ersättning föreskriva att skadad egendom återställs eller tillhandahålla annan likvärdig egendom.

Protector är inte skyldigt att ta hand om skadad egendom men har rätt att efter att ha lämnat ersättning för den skadade egendomen helt eller delvis överta äganderätten till denna.

Kommer egendom för vilken ersättning betalats till rätta ska egendomen snarast ställas till Protectors förfogande.

Den försäkrade får dock behålla egendomen om han utan dröjsmål återbetalar erhållen ersättning.

10.2.8 Tidpunkt för betalning av ersättning

Ersättning ska betalas senast en månad efter det att den försäkrade styrkt sitt krav och i övrigt fullgjort vad som åligger honom.

Den del av ersättningen som den försäkrade har rätt till först när försäkrad egendom återställs eller återanskaffas, ska betalas senast en månad efter det att den försäkrade visat att så skett.

Om myndighetsförbud att återuppföra skadad byggnad överklagats och Protector på grund av detta väntat med att betala ut ersättning, ska ersättningen betalas senast en månad efter det att Protector fått kännedom om att överklagandet inte medfört ändring.

Om polisutredning eller värdering av skiljemän avvaktas ska ersättning betalas senast en månad efter det att Protector fått utredningen eller värderingen.

10.2.9 Ränta

Om skadeersättning betalas senare än vad som anges i 10.2.8 (Tidpunkt för betalning av ersättning), betalas dröjsmålsränta enligt räntelagen. För den tid som utbetalning fördröjts genom polisutredning eller skiljemannavärdering betalas ränta enligt Riksbankens referensränta.

Om återställande sker efter det att ersättning betalats för den skadade egendomens marknadsvärde minskas skadeersättningen med den ränta som belöper sig på marknadsvärdeersättningen under tiden till dess att återställande sker. Ränta beräknas enligt Riksbankens referensränta.

Ränta betalas inte om den understiger 500 kr.

Avbrottsförsäkring – Hyresförlust och extrakostnader

1. Vem försäkringen gäller för

De försäkrade är

- a. försäkringstagaren
- b. annan i försäkringsbrevet angiven försäkrad såsom innehavare av försäkrad rörelse.

2. När försäkringen gäller

Försäkringen gäller för hyresförlust och extrakostnader som uppkommer under ansvarstiden till följd av egendomsskada som inträffar under försäkringstiden om Protectors ansvar föreligger enligt försäkringsvillkor Allmänna avtalsbestämmelser PS100.

Ansvarstiden är

- a. 24 månader vid hyresförlustförsäkring
- b. 12 månader vid extrakostnadsförsäkring.

3. Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller för

- a. hyresförlust och extrakostnader till följd av egendomsskada som inträffar inom Norden på försäkringsställe eller på plats i dess omedelbara närhet
- b. extrakostnader till följd av egendomsskada som inträffar inom försäkringstagarens kontor för fastighetsförvaltning även om detta är beläget på annan plats än försäkringsställe.

4. Vad som är försäkrat

4.1 Förlust av försäkringsmässigt täckningsbidrag

Försäkringen gäller för förlust av försäkringsmässigt täckningsbidrag för försäkrad verksamhet. Med försäkringsmässigt täckningsbidrag avses resultatet av följande beräkning av poster bokförda enligt kontoplan EU BAS 99 (om sådan används eller skulle ha använts):

intäkter +

3000–3799 Huvudintäkter, Fakturerade kostnader, Rörelsens sidointäkter, Intäktskorrigeringar

3900–3929 Övriga rörelseintäkter

3980–3999 Erhållna bidrag, övriga ersättningar och intäkter.

kostnader –

4000–4999 Utgifter/kostnader för varor, material och vissa köpta tjänster

5020–5049 (75 %) Elavgifter för belysning, Värme, Vatten och avlopp

5120–5149 (75 %) Elavgifter för belysning, Värme, Vatten och avlopp

5300–5399 Energikostnader

5400–5499 Förbrukningsinventarier och förbrukningsmaterial

5500–5599 Reparation och underhåll

5600–5699 Kostnader för transportmedel

5700–5799 Frakt och transport

6800–6899 Inhyrd personal

6910–6919 Licensavgifter och royalties.

4.2 Extrakostnadsförsäkring

Försäkringen gäller för skäliga extrakostnader, som försäkringstagaren får vidkännas för att upprätthålla fastighetsförvaltningens kontorsverksamhet i den omfattning den skulle haft, om skadan inte inträffat.

5. Vad försäkringen gäller för

5.1 Förlust av försäkringsmässigt täckningsbidrag

Ersättning betalas för Avbrott till följd av

- a. egendomsskada som är ersättningsbar enligt
 - a. 5.A Brand
 - b. 5.B Naturskada och dammgenombrott
 - c. 5.C Inbrott
 - d. 5.D Rån och överfall
 - e. 5.E Vatten
 - f. 5.G Glas- och skyltskada
 - g. 5.H Skadegörelse och stöld
 - h. 5.K Annan skadehändelse
 - i. 5.L Maskin
 - j. 5.M Vätskeskada
- b. oförutsett Avbrott i tillförsel av el, gas, vatten eller värme till den försäkrade verksamheten
- c. att tillträde till den försäkrade verksamheten hindras genom avspärrning som beordras av Räddningstjänst eller Polismyndighet under förutsättning att avspärrningen uppkommit genom en händelse som inte i förväg är planlagd.

Avbrottet ersätts även om egendomsskadan är undantagen enligt försäkringsvillkor Allmänna avtalsbestämmelser PS100, 6.7 (Leverantörsåtagande).

6. Vad försäkringen inte gäller för

Observera även de generella undantagen i försäkringsvillkoret Allmänna avtalsbestämmelser, PS100, 6 (Vad försäkringen inte gäller för).

6.1 Allmänna ersättningsbegränsningar

Ersättning betalas inte för förlust som

- a. beror på förlängd avbrottstid på grund av den försäkrades ekonomiska förhållanden, t.ex. bristande försäkringsskydd eller kapitalbrist
- b. orsakas av att en del av ansvarstiden utnyttjas för förbättring, utvidgning eller annan förändring av den skadade egendomen utöver dess återställande till samma skick som före skadan. Detta gäller även sådan förändring som är en följd av myndighetsbeslut
- c. utgör förseningsvite såvida inte vitet – även i fråga om storlek – är avtalat enligt allmänna leveransbestämmelser som utfärdats av branschorganisation inom den försäkrades verksamhetsområde.

6.2 Särskilda ersättningsbegränsningar

Beloppsbegränsningar gäller i följande fall.

6.2.1 Genombrott av dammbyggnad och markrörelser

Ersättning betalas upp till 3 000 000 kr vid varje avbrottsskada till följd av genombrott av dammbyggnad eller markrörelser enligt Egendomsförsäkring 5.B.1.

6.2.2 Översvämning

Ersättning betalas – om inget annat anges i försäkringsbrevet – upp till 4 000 000 kr vid varje avbrottsskada till följd av översvämning enligt Egendomsförsäkring 5.B.1.

6.2.3 Annan skadehändelse

Ersättning betalas – om inget annat anges i försäkringsbrevet – upp till 400 000 kr vid varje avbrottsskada till följd av Egendomsförsäkring 5.K (Annan skadehändelse).

6.2.4 Försäkringsställets omedelbara närhet

Ersättning betalas upp till 400 000 kr vid varje avbrottsskada som inträffar i försäkringsställets omedelbara närhet enligt 3 (Var försäkringen gäller).

6.2.5 Avspärning beordrad av myndighet

Ersättning betalas upp till 400 000 kr vid avbrottsskada till följd av avspärning som beordras av Räddningstjänst eller Polismyndighet enligt 5 (Vad försäkringen gäller för).

7. Försäkringsbelopp

7.1 Beloppslös försäkring

Försäkringen är beloppslös. Ersättningsbegränsningar gäller dock för vissa skadehändelser enligt 6.2 (Särskilda ersättningsbegränsningar).

8. Säkerhetsföreskrifter

Utöver de säkerhetsföreskrifter som särskilt avtalats för avbrottsförsäkringen gäller samma säkerhetsföreskrifter som för den egendomsförsäkring vars skadehändelse åberopas. Vid samtidig egendoms- och avbrottsskada begränsas påföljden gemensamt till det avdrag i egendoms- eller avbrottsförsäkringen som är högst.

Avdraget kan ökas om särskilda skäl finns med hänsyn till försummelsens art eller andra omständigheter.

Avdraget kan minskas eller helt tas bort om

- a. det kan antas att skada skulle ha inträffat även om föreskriften följts. Ersättning betalas då för den skada som kan antas skulle ha inträffat även om föreskriften följts
- b. ingen av dem som anges i Egendomsförsäkring 8.2 varit försumlig
- c. särskilda skäl finns med hänsyn till försummelsens art eller andra omständigheter.

9. Åtgärder vid skada

9.1 Räddningsplikt

Den försäkrade och dennes anställda i ledande ställning inom företaget eller på platsen ska efter förmåga

- a. avvärja skada som kan befaras vara omedelbart förestående
- b. begränsa skada som redan inträffat
- c. utan uppskov vidta lämpliga åtgärder, även av provisorisk art, för att återuppta eller upprätthålla den försäkrade verksamhetens drift
- d. söka bereda sådana arbetstagare, som genom skadan blivit arbetslösa, annan produktiv sysselsättning än den ordinarie arbetsuppgiften
- e. bevara den rätt Protector kan ha mot den som är ersättningsskyldig med anledning av skadan.

9.1.1 Påföljd när räddningsplikt inte fullgörs

Om den försäkrade uppsåtligen eller av grov vårdslöshet inte fullgör sin räddningsplikt och detta medför skada för Protector, får Protector göra skäligt avdrag på den ersättning som annars skulle ha betalats.

Detsamma gäller om den försäkrade åsidosatt sina skyldigheter med vetskap om att det innebar en betydande risk för att skada skulle inträffa.

9.2 Anmälan om skada m.m.

Den försäkrade ska

- a. så snart som möjligt efter inträffad skada anmäla skadan. Om den försäkrade dröjer med skadeanmälan och detta medför skada för Protector, har Protector rätt att göra ett skäligt avdrag på den ersättning som annars skulle ha lämnats. Se även försäkringsvillkoret Allmänna avtalsbestämmelser, PS100, 10.2.3 (Preskription)
- b. vid stöld, inbrott, rån eller överfall snarast polisanmäla händelsen och skicka anmälan till Protector
- c. bistå Protector vid skadeutredningen och på anmodan styrka ersättningskravet, tillhandahålla verifikationer, bevis och andra handlingar som behövs för att bedöma Protectors ansvarighet och ersättningens storlek.

9.3 Ersättningsanspråk

Skriftligt ersättningsanspråk ska framställas till Protector senast tre månader efter ansvarstidens slut. Framställs kravet senare är Protector fritt från ansvar.

10. Skadevärderings- och skadeersättningsregler

Observera även skadeersättningsreglerna i försäkringsvillkoret Allmänna avtalsbestämmelser, PS100, 10 (Skadevärderings- och skadeersättningsregler).

10.1 Skadevärderingsregler

10.1.1 Förlust av försäkringsmässigt täckningsbidrag

Ersättning betalas för förlust värderad till skillnaden mellan det försäkringsmässiga täckningsbidraget som den försäkrade beräknas skulle ha uppnått om skadan ej inträffat och det faktiskt uppnådda försäkringsmässiga täckningsbidraget under ansvarstiden minskat med

- a. det försäkringsmässiga täckningsbidrag som omfattas av ersättningen för egendomsskadan, t.ex. för eget reparationsarbete

- b. den avkastning som den försäkrade under ansvarstiden erhållit på ersättningsbelopp som betalats för egendomsskadan
- c. kostnader som kunnat inbesparas
- d. avskrivningar som har reducerats till följd av skadan
- e. det försäkringsmässiga täckningsbidrag som uppstått i annan rörelse som den försäkrade eller annan för dennes räkning driver på grund av skadan.

10.1.2 Speciella regler vid uthyrning av byggnad

Skadebeloppet utgörs av den förlust – värderad enligt 10.1.1 – som den försäkrade åsamkas genom nedsättning av hyra för lokal eller lägenhet som hyresgäst enligt lag eller avtal av standardkaraktär har rätt till. För bostadsrättslägenhet beräknas hyresförlusten på motsvarande sätt med utgångspunkt från den nedsättning av avgiften som kan krävas enligt lag eller bostadsrättsföreningens stadgar.

Gör hyresgäst bruk av sin rätt enligt lag att med anledning av skadan säga upp hyresavtalet före hyrestidensutgång och kan lokalen sedan den reparerats inte hyras ut för den återstående tiden, ersätts hyresförlust även för denna tid, dock högst för tre månader. För uthyrd lokal ska hyreskontrakt vara tecknat före skadedagen.

För sådan del av byggnaden, som försäkringstagaren själv använder eller utan ersättning upplåter till annan, beräknas hyresförlusten som om byggnaden varit uthyrd mot skälig hyra.

10.1.3 Extrakostnader

Ersättning betalas för extrakostnader enligt 4.2 (Extrakostnadsförsäkring).

Medför extrakostnaderna nytta även efter ansvarstidens slut minskas skadeersättningen med restvärdet.

10.2 Skadeersättningsregler

Protector betalar

- a. skada värderad enligt 10.1 (Skadevärderingsregler)
- b. räddningskostnader enligt 10.2.1
- c. ränta enligt 10.2.3

med avdrag för

- a. självrisk enligt 11
- b. underförsäkring enligt 10.2.6
- c. påföljd när säkerhetsföreskrift inte följts enligt 8 (Säkerhetsföreskrifter).

10.2.1 Räddningskostnader

Ersättning betalas för skäliga kostnader som den försäkrade haft för att fullgöra sin räddningsplikt enligt 9.1 (Räddningsplikt), dock högst med det belopp varmed förlusten av det försäkringsmässiga täckningsbidraget minskat. Medför sådan kostnad nytta även under eventuell karenstid eller efter ansvarstidens slut, ersätts högst det belopp som kan anses falla på ansvarstiden med undantag av karenstiden.

10.2.2 Kostnader för att framställa krav

Ersättning betalas inte för den försäkrades kostnader för att framställa krav till Protector och medverka i Protectors utredning av skadan. Således ersätts inte t.ex. kostnader avseende nedlagd tid för att anmäla skadan till polisen, att inventera skadans omfattning, att delta i möten med hantverkare och representanter för Protector och att återanskaffa skadad egendom.

Ersättning betalas inte heller för den försäkrades kostnad för utomstående experter såsom ekonomer, jurister eller tekniker.

10.2.3 Ränta

Ersättning betalas för ränteförlust under ansvarstiden med hänsyn till att ersättningen inte betalas förrän efter ansvarstidens slut. Vid beräkning av sådan ränteförlust betalas ränta enligt Riksbankens referensränta.

Om skadeersättning betalas senare än vad som anges i 10.2.5 (Tidpunkt för betalning av ersättning) betalas dröjsmålsränta enligt räntelagen. För den tid som utbetalning fördröjts genom polisutredning eller skiljemannavärdering betalas ränta enligt Riksbankens referensränta.

Ränta betalas inte om den understiger 500 kr.

10.2.4 Verklig förlust

Försäkringen ska inte ge den försäkrade någon vinst utan endast ge ersättning för genom avbrottet uppkommen förlust av försäkringsmässigt täckningsbidrag och ersättning för räddningskostnad.

10.2.5 Tidpunkt för betalning av ersättning

Skada regleras efter ansvarstidens slut eller tidigare om parterna är överens om att så ska ske. Ersättning ska betalas senast en månad efter det att den försäkrade styrkt sitt krav och i övrigt fullgjort vad som åligger honom.

Om polisutredning eller värdering av skiljemän avvaktas ska ersättning betalas senast en månad efter det att Protector fått utredningen eller värderingen.

10.2.6 Underförsäkring

Underförsäkring kan åberopas enligt samma grunder som anges under Egendomsförsäkring 10.2.7. Ersättning betalas då endast för så stor del av förlusten som svarar mot i denna punkt åberopade förhållanden.

11. Självrisk

Vid varje skada avgår en självrisk som är samma som för den egendomsförsäkring vars skadehändelse åberopas.

Vid samtidig egendoms- och avbrottsskada tillämpas endast en självrisk, den högsta.

Ansvarsförsäkring

1. Vem försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för den försäkrade såsom ägare eller förvaltare av försäkrad fastighet och innehavare av med fastigheten förenlig övrig rörelse. Med försäkrad avses försäkringstagaren och den som är medförsäkrad i försäkringsbrevet.

2. När försäkringen gäller

Försäkringen gäller för skada som inträffar under försäkringstiden.

Vid miljöskada gäller försäkringen enbart för skada som upptäcks under försäkringstiden.

3. Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller för skada som inträffar inom Norden. Försäkringen gäller dock i hela världen för skada som inträffar vid försäljnings- och inköpsresor samt vid deltagande i konferenser och mässor.

4. Vad som är försäkrat

Försäkringen gäller för skadeståndsanspråk som framställs mot den försäkrade till följd av sak- och personskada i dennes egenskap av ägare, brukare eller tomträttsinnehavare av fastighet, samt för byggnads- och anläggningsarbeten som utförs på sådan fastighet.

Försäkringen gäller dessutom för skadeståndsanspråk till följd av ren förmögenhetsskada enligt personuppgiftslagen eller dataskyddsförordningen och miljöbalken med begränsade försäkringsbelopp.

5. Vad försäkringen gäller för

5.1 Omfattning

Försäkringen gäller för verksamhets- och produktansvar.

5.1.1 Person- och sakskada

Försäkringen omfattar skadeståndsskyldighet för person- och sakskada

- a. enligt allmänna skadeståndsrättsliga regler
- b. enligt försäkrade avtal

samt för sådan förmögenhetsskada som är en direkt följd av en enligt detta villkor ersättningsbar person- eller sakskada.

5.1.2 Ren förmögenhetsskada

5.1.2.1 Ingrediens- och komponentsskada

Försäkringen gäller för skadeståndsskyldighet för ren förmögenhetsskada som beror på att egendom

- a. med vilken levererad produkt förenats (genom exempelvis sammanfogning, sammansmältning, blandning, pressning, applicering, ytbehandling eller emballering)

- b. som – efter bearbetning eller förädling eller annan användning av levererad produkt – helt eller till en del består av denna produkt
- c. som är djur eller växter, efter förbrukning av levererad produkt
- d. som är informationsbärare (såsom trycksaker eller datamedia) eller överföring av information från levererad produkt skadas eller försämras, blir dyrare att bearbeta eller framställa, minskar i värde eller – helt eller delvis – inte kan användas för sitt avsedda ändamål.

5.1.2.2 Skada enligt personuppgiftslagen eller dataskyddsförordningen

Försäkringen omfattar skadeståndsskyldighet för ekonomisk och ideell skada som den försäkrade kan bli skyldig att betala enligt 48 § personuppgiftslagen (PuL) (1998:204).

Om PuL vid skadetillfället ersatts av dataskyddsförordningen gäller istället följande:

Försäkringen omfattar den skadeståndsskyldighet för materiell eller immateriell skada som den försäkrade kan bli skyldig att betala enligt Artikel 82 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter (dataskyddsförordningen). Försäkringsbeloppet framgår av kap. 7 (Försäkringsbelopp).

5.1.2.3. Skada enligt miljöbalken

Försäkringen omfattar ren förmögenhetsskada enligt miljöbalken (1998:808). Försäkringsbeloppet vid sådan skada framgår av kap. 7 (Försäkringsbelopp).

5.2 Åtagande

Vid skadeståndskrav, som omfattas av försäkringen och som överstiger självrisken, åtar sig Protector för den försäkrades räkning att

- a. utreda om skadeståndsskyldighet föreligger
- b. förhandla med den som kräver skadestånd
- c. föra den försäkrades talan vid rättegång eller skiljemannaförfarande och därvid betala rättegångskostnader eller skiljemannakostnader som den försäkrade åsamkas eller åläggs att betala och som denne inte kan få av motpart eller av annan, samt att
- d. ersätta det skadestånd som överstiger gällande självrisk och som den försäkrade är skyldig att betala enligt allmänna skadeståndsrättsliga regler eller enligt försäkrade avtal.

6. Vad försäkringen inte gäller för

Försäkringen gäller inte för skada på försäkrads egendom. Observera även de generella undantagen i försäkringsvillkoret Allmänna avtalsbestämmelser, PS100, 6 (Vad försäkringen inte gäller för).

6.1 Skada på levererad produkt eller felaktigt utfört arbete

Försäkringen gäller inte för skada på produkt som den försäkrade levererat eller för felaktigt utfört arbete.

Försäkringen omfattar inte heller kostnader för någon av följande åtgärder som har anknytning till produkt eller arbete som den försäkrade levererat eller utfört:

- a. information med anledning av fel, defekt eller säkerhetsbrist
- b. reklamation eller undersökning

- c. återtagande eller borttagande
- d. omleverans eller utbyte
- e. prisavdrag, täckningsköp eller hävning
- f. reparation eller justering.

Försäkringen gäller dock om skadan inträffar till följd av att den försäkrade fullgör annat avtal än det tidigare leveransavtalet eller utför underhålls- eller servicearbete efter garantitidens utgång.

6.2 Garantiåtagande

Försäkringen gäller inte för skada i den mån den försäkrade är ansvarig för skadan enbart på grund av uttrycklig eller underförstådd utfästelse eller garanti.

6.3 Kända fel

Försäkringen gäller inte för skada orsakad av levererad produkt, om den försäkrade eller dennes arbetsledning känt till, eller bort känna till, felet eller bristen innan skadan uppkom och underlåtit att vidta rimliga åtgärder för att förhindra den.

6.4 Bristfälliga undersökningar

Försäkringen gäller inte om den försäkrade eller dennes arbetsledning inte låtit utföra sedvanliga undersökningar, provningar eller analyser för att fastställa levererad produkts lämplighet för avsett ändamål och detta medfört att defekt i produkten inte upptäckts.

6.5 Arbetsskada och patientskada

Försäkringen gäller inte för arbetsskada eller för patientskada. Detta undantag tillämpas dock inte i den mån lagenlig regressrätt föreligger mot den försäkrade.

6.6 Vissa personskador

Försäkringen gäller inte för skada orsakad av

- a. produkt i dess egenskap av läkemedel
- b. skadebringande egenskaper hos tobak.

6.7 Flyg- och flygplatsansvar

Försäkringen omfattar inte skada genom luftfartyg och inte heller det ansvar som kan åläggas den försäkrade i dennes egenskap av flygplatsansvarig.

6.8 Fartyg och ansvar på sjön

Försäkringen omfattar inte sakskada till följd av kollision orsakad genom fartyg eller båt eller av deras bogserade föremål.

6.9 Omhändertagen egendom

Försäkringen gäller inte för skada på egendom som den försäkrade eller annan för hans räkning

- yrkesmässigt transporterar, lyfter eller förvarar
- uppför eller nedmonterar, om egendomen ingår i byggnadsverk eller broar
- omhänderhar för att i serieproduktion tillverka, bearbeta eller ihopsätta
- omhänderhar för försäljning.

Försäkringen gäller inte heller om skada på sådan egendom inträffar sedan egendomen avlämnats eller återlämnats. 6.10 Hyrd egendom m.m.

Försäkringen gäller inte för skada på egendom som den försäkrade eller någon för dennes räkning hyrt, leasat, lånat eller nyttjat.

6.11 Trafikskador

Försäkringen gäller inte för skada som

- a. omfattas av Trafikskadelagen eller motsvarande utländsk lagstiftning
- b. inträffar till följd av trafik med motorfordon när det används inom inhägnat tävlingsområde.

6.12 Vite, böter och straffskadestånd

Försäkringen gäller inte för böter, vite eller straffskadestånd såvida det inte är fråga om sådan skadeståndsskyldighet som bortsett från benämningen böter, vite eller straffskadestånd omfattas av denna försäkring.

6.13 Byggherreansvar

Försäkringen gäller inte för skada som omfattas av miljöbalken (1998:808) eller andra grannelagsrättsliga regler som den försäkrade kan bli ansvarig för i egenskap av byggherre vid mark-, byggnads-, anläggnings- eller installationsarbeten.

Försäkringen gäller dock om investeringskostnaden för arbetet är högst 2 000 000 kr och den försäkrade inte är ett byggnadsentreprenadföretag. Försäkringsbeloppet är vid sådan skada begränsat till 1 000 000 kr per försäkringsår för sak- och ren förmögenhetsskada. Vid personskada är försäkringsbeloppet 10 000 000 kr per försäkringsår.

6.14 Miljöskador

Försäkringen gäller inte för skada till följd av

- a. förorening av eller annan inverkan på vattendrag, sjö eller annat vattenområde, grundvatten, luft samt mark
- b. ändring av grundvattennivån
- c. buller, skakning, värme, lukt eller ljus
- d. fukt eller kondens
- e. översvämning i samband med nederbörd, eller
- f. annan liknande störning

såvida inte skadan beror på

- a. att fel – dock ej fel i planering eller konstruktion eller val av arbetsmetod – tillfälligt begås vid användning av eller arbete på byggnad, anläggning eller anordning och skada därigenom uppkommer plötsligt och oförutsett
- b. att fel plötsligt och oförutsett uppkommit på byggnad, anläggning eller anordning.

Undantaget avser inte skada genom levererad produkt.

6.15 Rådgivande verksamhet (konsultuppdrag)

Försäkringen gäller inte för skada till följd av fel eller brist vid rådgivning, när den försäkrades uppdrag uteslutande avser rådgivning eller annan konsultverksamhet.

6.16 Skadeståndskrav mellan de försäkrade m.fl. (cross liability)

Om inte annat anges i försäkringsbrevet gäller inte försäkringen för skadeståndskrav mellan de försäkrade och inte heller mellan den försäkrade och den försäkrades moder- eller dotterbolag, eller skadeståndskrav mellan den försäkrade och ett företag eller en verksamhet

- a. i samma koncern
- b. där ägarrelationen mellan den försäkrade och den skadeståndskrävande är 50 % eller mer
- c. där den försäkrade ensam eller tillsammans med medförsäkrad, eller aktieägare i dessa, eller aktieägares familj har mer än 50 % ägande eller betydande inflytande. Som familj ska förstås make, maka, barn, föräldrar, syskon och deras sambo. Med sambo avses person som den försäkrade har levt tillsammans med under äktenskapsliknande former under de två senaste åren.

7. Försäkringsbelopp

Försäkringsbeloppet är den högsta sammanlagda ersättning som Protector betalar för skadestånd, inklusive ränta, utrednings-, förhandlings-, rättegångs-, skiljemanna- och räddningskostnader.

Med utrednings- och förhandlingskostnader avses kostnad för arbete som utförs av annan än Protectors personal.

Protectors ersättningsskyldighet är begränsad till

- a. ett försäkringsbelopp vid varje skada
- b. två försäkringsbelopp per försäkringsår.

Försäkringsbeloppet är 10 000 000 kr.

Vid skadeståndsskyldighet enligt punkten 5.1.2.2 (personuppgiftslagen eller dataskyddförordningen) är Protectors ersättningsskyldighet dock begränsad till 500 000 kr vid varje skada och till 5 000 000 kr för samtliga skador som inträffat under samma försäkringsår.

Vid skadeståndsskyldighet enligt punkten 5.1.2.2 (dataskyddförordningen) är Protectors ersättningsskyldighet dock begränsad till 500 000 kr vid varje skada och till 5 000 000 kr för samtliga skador som inträffat under samma försäkringsår.

Vid skadeståndsskyldighet enligt punkten 5.1.2.3 (miljöbalken) är Protectors ersättningsskyldighet begränsad till 500 000 kr per skada och försäkringsår.

8. Säkerhetskrav

Dokumentation i form av konstruktionsritningar, tillverkningsplaner, recept, instruktioner, bruksanvisningar, avtal, garantier och liknande handlingar ska förvaras på sådant sätt att de på Protectors begäran kan uppvisas vid inträffad skada.

Om den försäkrade inte följt dessa bestämmelser och det kan antas vara till men för Protector, är Protector berättigat till skäligt avdrag på den ersättning som annars skulle ha betalats.

9. Åtgärder vid skada

9.1 Räddningsplikt

När skada som kan förväntas föranleda skadeståndskrav inträffar eller kan befaras komma att inträffa, ska den försäkrade efter förmåga vidta åtgärder för att hindra eller minska skadan.

Den försäkrade ska vidare om någon annan är ersättningsskyldig, vidta nödvändiga åtgärder för att bevara Protectors rätt mot denne. Om den försäkrade uppsåtligen eller av grov vårdslöshet inte följt sin räddningsplikt enligt ovan och om det kan antas ha varit till men för Protector, är Protector berättigat till skäligt avdrag på den ersättning som annars skulle ha betalats eller till fullständig befrielse från ersättningsskyldighet.

9.2 Skadeanmälan

Skada som kan förväntas medföra skadeståndskrav ska anmälas till Protector så snart som möjligt. Den som gör gällande anspråk på försäkringsersättning måste anmäla detta inom ett år från det att hen erhållit skadeståndskravet eller från det att hen på annat sätt fått kännedom om sin fordran. Om så inte sker är Protector fritt från sina åtaganden enligt 5.2.

9.3 Utredning

Den försäkrade är skyldig att utan ersättning utföra de utredningar, analyser och undersökningar som är av betydelse för att bedöma skadefallet och den försäkrades ansvarighet och som kan genomföras inom den försäkrades verksamhet.

I händelse av rättegång ska den försäkrade tillse att i erforderlig utsträckning vittnes- och sakkunnigbevisning kan föras med hjälp av hos honom anställd personal.

9.4 Förlikning

Om Protector så begär är den försäkrade skyldig att medverka till en förlikning med den skadelidande.

Kommer en förlikning inte till stånd på grund av den försäkrades bristande medverkan upphör Protectors åtagande gentemot den försäkrade enligt 5.2. Det åligger Protector i sådant fall att skriftligen upplysa den försäkrade om tidpunkten för upphörandet.

Den försäkrade har inte rätt att utan Protectors tillåtelse medge skadeståndsskyldighet, godkänna ersättningskrav eller betala ersättning. Iakttar den försäkrade inte av Protector lämnade föreskrifter i skadeärendet är Protector – om inte kravet uppenbart var lagligen grundat – fritt från sina åtaganden enligt 5.2.

9.5 Polisutredning och rättegång

Har den försäkrade i sak som rör försäkringen kallats till förhör inför polismyndighet eller annan myndighet eller har denne i sådan sak instämts till domstol, ska denne omedelbart underrätta Protector om detta. Protector äger rätt att efter samråd med den försäkrade utse rättegångsombud samt lämna denne för rättegången nödvändiga anvisningar och instruktioner.

Om den försäkrade inte iakttar ovan angivna skyldigheter – och detta kan anses ha varit till men för Protector – kan en dom om ersättningsskyldighet inte åberopas mot Protector och Protector är inte heller skyldigt att ersätta rättegångs- eller skiljemannakostnader.

10. Skadeersättningsregler

Observera även skadeersättningsreglerna i försäkringsvillkoret Allmänna avtalsbestämmelser, PS100, 10 (Skadevärderings- och skadeersättningsregler).

10.1 Serieskada

Protectors ersättningsskyldighet är begränsad till ett försäkringsbelopp

- a. för skador som orsakats av samma fel, defekt eller säkerhetsbrist hos en eller flera produkter, oavsett om skadorna inträffar under ett eller flera försäkringsår
- b. för flera skador som uppkommit av samma orsak och som inträffat vid samma tillfälle.

Det försäkringsbelopp som gällde vid den tidpunkt då första skadan inträffade tillämpas.

10.2 Miljöskada

Protectors ersättningsskyldighet är begränsad till ett försäkringsbelopp vid miljöskador som uppkommit av samma orsak. Det försäkringsbelopp som gällde vid den tidpunkt då första skadan upptäcktes tillämpas. Endast kostnad som är hänförlig till den del av skadan som upptäcks under försäkringstiden omfattas av försäkringen.

10.3 Räddningskostnad

Om den försäkrade haft utgift (räddningskostnad) för att begränsa omedelbart förestående eller inträffad skada som kan föranleda skadeståndsskyldighet som omfattas av försäkringen, betalas ersättning om åtgärderna med hänsyn till omständigheterna varit skäligen.

Ersättning betalas dock inte för att avvärja befarad skada på grund av säkerhetsbrist eller defekt hos produkt som den försäkrade levererat.

Ersättning betalas inte heller för kostnad för sanering av egen egendom eller på fastighet som ägs, hyrs eller nyttjas av den försäkrade.

10.4 Räntebestämmelser

Ersättning betalas inte för räntekostnader som uppkommit på grund av den försäkrades dröjsmål att göra vad som enligt detta villkor krävs av denne.

11. Självrisk

11.1 Självrisk

Självrisken är 20 % av basbeloppet.

Förhöjd självrisk tillämpas vid vissa skadehändelser (se 11.2). Den avtalade självrisken tillämpas dock alltid om den är högre än den förhöjda självrisken.

En självrisk dras vid varje skada från de sammanlagda kostnader som omfattas av försäkringen.

Endast en självrisk tillämpas

- a. vid flera skador som orsakats av samma defekt hos en eller flera produkter
- b. för skador som uppkommit av samma orsak vid samma tillfälle.

I dessa fall tillämpas den självrisk som gällde vid den tidpunkt då första skadan inträffade.

Endast en självrisk tillämpas vid miljöskador som uppkommit av samma orsak vid samma tillfälle. Vid miljöskada tillämpas den självrisk som gällde vid den tidpunkt då första skadan upptäcktes.

11.2 Förhöjd självrisk

Självrisken är 10 % av skadebeloppet, dock lägst 50 % av basbeloppet och högst 5 basbelopp, vid sakskada genomsprutmålning, sprängningsarbete eller vid skada på ledningar och kablar i marken genom markarbete.

Självrisken är 30 % av skadebeloppet, dock lägst 1 och högst 10 basbelopp, vid sakskada genom brand eller explosion som uppkommit till följd av heta arbeten.

Krisförsäkring

1. Vem försäkringen gäller för

De försäkrade är

- a. försäkringstagaren
- b. dennes arbetstagare
- c. make/sambo till försäkrad, om försäkrad avlider under tjänsteutövning till följd av sådan skadehändelse som medför rätt till ersättning enligt 5 (Vad försäkringen gäller för).

2. När försäkringen gäller

Försäkringen gäller för skada som inträffar under försäkringstiden om Protectors ansvar föreligger enligt försäkringsvillkor PS100 Allmänna avtalsbestämmelser.

3. Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller i samband med skada som inträffar vid tjänsteutövning inom Norden.

5. Vad försäkringen gäller för

5.1 Skadehändelser

Ersättning betalas för kristerapi för försäkringstagaren eller dennes arbetstagare, som råkar ut för eller är närvarande vid någon av följande händelser:

- a. brand, inbrott eller explosion på försäkringsställe
- b. rån och överfall eller hot
- c. olycksfall, varmed avses en kroppsskada som drabbar den försäkrade ofrivilligt genom en plötslig yttre händelse och detta medför en psykisk kris.

Vid rån och överfall eller hot gäller försäkringen även under icke arbetstid då arbetstagaren ansvarar för arbetsgivarens egendom.

Ersättning betalas även för kristerapi för make/sambo till försäkrad, om försäkrad avlider under tjänsteutövning till följd av ovan angivna skadehändelser.

5.2 Behandling

Protector tillhandahåller kristerapi (psykologkonsultation) med högst tio behandlingstillfällen per försäkrad och skada.

Tiden under vilken behandlingen ges är begränsad till tolv månader från skadetillfället. Behandling sker hos psykolog som utses i samråd med Protector. All behandling sker i Sverige.

5.3 Resekostnad

Ersättning betalas för nödvändiga och skäligena resekostnader för behandling i Sverige.

6. Vad försäkringen inte gäller för

Observera även de generella undantagen i försäkringsvillkoret Allmänna avtalsbestämmelser, PS100, 6 (Vad försäkringen inte gäller för).

6.1 Ersättning betalas inte för behandling föranledd av skada som

- a. de försäkrade tillfogat varandra
- b. uppstår i samband med att den försäkrade utfört eller medverkat till uppsåtlig brottslig gärning.

9. Åtgärder vid skada

Den försäkrade ska så snart som möjligt efter inträffad skada anmäla skadan. Se även försäkringsvillkoret Allmänna avtalsbestämmelser PS100, 10.2.3 (Preskription).

11. Självrisk

Försäkringen gäller utan självrisk.

Rättsskyddsförsäkring

1. Vem försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för försäkringstagaren och dennes arbetstagare. Vid skattemål gäller försäkringen endast för försäkringstagaren.

2. När försäkringen gäller

2.1 Tvistemål

2.1.1 Huvudregel

När tvist uppkommer ska gällande försäkring finnas och försäkringstagaren ha haft rättsskyddsförsäkring som skulle ha omfattat tvisten hos Protector eller annat försäkringsbolag under en sammanhängande tid av minst två år.

2.1.2 Om försäkringen är gällande vid tvistens uppkomst men inte funnits i två år

De händelser eller omständigheter av väsentlig betydelse som ligger till grund för anspråket ska ha inträffat sedanförsäkringen trädde i kraft.

2.1.3 Om försäkring inte finns därför att försäkringsbehovet upphört

De händelser eller omständigheter av väsentlig betydelse som ligger till grund för anspråket ska ha inträffat när försäkringen var i kraft och det ska därefter inte ha gått längre tid än tio år. Den omfattning som försäkringen hade vid detta tillfälle tillämpas i sådant fall.

Samma gäller om försäkrad vid grunden för anspråket haft rätt verksamhet rättsskyddsförsäkrad i Protector men vid tvistens uppkomst bedriver annan verksamhet som har gällande rättsskyddsförsäkring i Protector.

2.2 Skattemål

2.2.1 Huvudregel

När skattemål uppkommer ska gällande försäkring finnas. De händelser och omständigheter av väsentlig betydelse som ligger till grund för skattemålet ska ha inträffat då försäkringen var i kraft.

2.2.2 Om försäkringen upphört när skattemål uppkommer

De händelser och omständigheter som ligger till grund för skattemålet ska ha inträffat då försäkringen var i kraft. Den omfattning som försäkringen hade vid detta tillfälle tillämpas i detta fall. Försäkringen gäller dock inte om ansökan om rättsskydd ges in till Protector mer än två år efter det att försäkringen upphört att gälla.

2.3 Om försäkringen har blivit uppsagd av Protector

Om försäkringen har sagts upp av Protector på grund av

- dröjsmål med premiebetalning som inte är av ringa betydelse
- att den försäkrade väsentligt åsidosatt sina förpliktelser mot Protector
- att ett i villkoren angivet förhållande av väsentlig betydelse för risken har ändrats på ett sätt som Protector inte kan antas ha tagit i beräkning gäller försäkringen endast för tvistemål eller skattemål som skriftligen anmälts till Protector före den dag försäkringen upphörde att gälla.

3. Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller endast i tvist med motpart som har sitt säte eller hemvist inom Norden.

4. Vad som är försäkrat

Försäkringen ersätter ombuds- och rättegångskostnader i tvistemål och skattemål och som har direkt samband med den försäkrade verksamheten. I tvistemål eller skattemål som gäller försäkringstagaren i dennes egenskap av ägare eller nyttjare av fastighet, gäller försäkringen endast om den försäkrade verksamheten huvudsakligen bedrivs eller har bedrivits i sådan fastighet.

5. Vad försäkringen gäller för

Försäkringen ersätter ombuds- och rättegångskostnader i nedan angiven omfattning:

Tvist som kan prövas som tvistemål av allmän domstol (tingsrätt, hovrätt och Högsta domstolen), fastighetsdomstol, miljödomstol, statens VA-nämnd eller motsvarande domstolar i Norden, även om tvisten avgörs genom skiljeförfarande. Är tvisten sådan att den först måste prövas av annan instans, t.ex. arrende- eller hyresnämnd, betalas endast kostnader som uppkommit efter sådan prövning.

Skattemål i allmän förvaltningsdomstol i Sverige (länsrätt, kammarrätt och Regeringsrätten). Med skattemål avses mål om taxering, debitering eller uppbörd avseende kommunal eller statlig inkomstskatt, fastighetsskatt, skogsvårdsavgift, moms, socialavgifter eller löneavgift. Med skattemål avses inte ärenden som avser förhandsbesked.

I tvist med Protector, rörande Protectors beslut i försäkringsärende, ersätts endast kostnader som uppkommit sedan ärendet omprövats av Protector.

6. Vad försäkringen inte gäller för

Observera även de generella undantagen i försäkringsvillkoret Allmänna avtalsbestämmelser, PS100, 6 (Vad försäkringen inte gäller för).

6.1 Försäkringen gäller inte för

- a. fordran eller anspråk som överlåtits på den försäkrade
- b. patenträttsliga tvister
- c. brottmål
- d. anspråk mot försäkrad på grund av gärning som föranlett misstanke om, eller åtal för, brott som kräver uppsåt för straffbarhet
- e. skadeståndskrav mot försäkrad om trafik- eller ansvarsförsäkring täcker eller skulle kunna täcka ett sådant krav, oavsett om den försäkrade har sådan försäkring eller inte
- f. mål av art som prövas eller kan prövas av marknadsdomstol
- g. mål i annan domstol som rör avgift, vite eller skadestånd enligt marknadsföringslagen eller konkurrenslagen
- h. ansökningsmål enligt 21 kap. 1 § miljöbalken.

6.2 Försäkringen gäller inte för tvist

- a. mellan parter som omfattas av försäkringen

- b. som avser borgensåtagande av försäkrad
- c. som har samband med ett anställningsförhållande. Vidare gäller inte heller försäkringen för tvist avseende om det föreligger ett anställningsförhållande eller inte, liksom tvist som uppkommer sedan anställningen upphört
- d. mellan försäkrat handelsbolag eller kommanditbolag och delägare eller tidigare delägare i sådant bolag. Försäkringen gäller ej heller för tvist mellan delägare i egenskap av delägare.
- e. som rör ansvar för nuvarande eller tidigare verkställande direktör eller styrelseledamot i försäkrat bolag och dotterbolag
- f. som omfattas av reglerna om handläggning av s.k. småmål enligt 1 kap 3d§ rättegångsbalken
- g. där den försäkrade är konkursgäldenär eller när tvist har uppkommit efter konkursutbrottet. Vid tvist som uppkommit dessförinnan övertas rätten till försäkringen vid konkursutbrottet av konkursförvaltaren
- h. där den försäkrade inte kan anses ha ett befogat intresse att få sin sak prövad.

6.3 Försäkringen gäller inte för skattemål

- a. som avser skönstaxering eller annars har sin grund i att försäkringstagaren av skattemyndigheten antas ha lämnat medvetet oriktiga eller ofullständiga uppgifter
- b. i den del de rör privata levnadskostnader
- c. som avser påfordr skatt med belopp lägre än 15 000 kr.

7. Försäkringsbelopp

7.1 Tvistemål

Högsta ersättning vid varje tvist är 5 basbelopp. Högsta ersättning för samtliga tvister som uppkommit under ett försäkringsår är 50 basbelopp.

Det anses som en tvist om flera försäkrade står på samma sida. Som försäkrad avses vid grupp-talan alla som har företagsrättsskyddsförsäkring i Protector. Flera tvister som grundar sig på väsentligen samma händelser eller omständigheter räknas också som en tvist.

7.2 Skattemål

Högsta ersättning är vid varje skattemål 5 basbelopp. Beloppet är också den högsta ersättningen som kan utgå för flera skattemål och som gäller händelser eller omständigheter som inträffat under samma försäkringsår.

Det anses som ett skattemål om flera försäkrade står på samma sida.

8. Förutsättningar

8.1 Ombud

För att försäkringen ska gälla måste ombud anlitas. Ombudet ska vara lämpligt med hänsyn till försäkringstagarens verksamhetsort och ärendets natur samt

- a. vara medlem av Sveriges advokatsamfund (advokat) eller jurist anställd hos advokat, eller
- b. – i skattemål – vara auktoriserad eller godkänd revisor, eller jurist anställd hos sådan revisor, eller
- c. vara godkänd av Försäkringsbolagens Rättsskyddsnämnd.

I tvist som handläggs utanför Sverige måste försäkringstagaren anlita ombud som Protector godkänner.

Prövning av ombuds lämplighet kan på Protectors begäran göras av Försäkringsbolagens Rättsskyddsnämnd.

Ombudet är skyldigt att låta nämnden pröva skäligheten av arvode och kostnader samt godta nämndens bedömning.

Protector har rätt att hos Sveriges advokatsamfund påkalla skiljeförfarande rörande skäligheten av advokats arvode och kostnader eller begära motsvarande prövning i Ombudskostnadsnämnden eller, när det gäller revisor, påkalla motsvarande prövning hos revisorsorganisation.

10. Skadeersättningsregler

Observera även skadeersättningsreglerna i försäkringsvillkoret Allmänna avtalsbestämmelser, PS100, 10 (Skadevärderings- och skadeersättningsregler).

10.1 Kostnader som ersätts

I den mån kostnaderna är nödvändiga och skäliga och inte kan utfås av motpart, kan ersättning lämnas för:

- a. ombudets arvode och kostnader, under förutsättning att vidtagna åtgärder väl specificerats på så sätt att nödvändigheten och skäligheten kan bedömas. Av specifikationen ska framgå:
 - a. vilken åtgärd som har vidtagits
 - b. datum och tidsåtgång för åtgärden
 - c. vem som har utfört arbetet (advokat, bitr. jurist, etc.)
 - d. debiterad timkostnad för varje åtgärd
- b. kostnader för bevisning i rättegång och skiljeförfarande
- c. expeditionskostnader i domstol
- d. rättegångskostnader som den försäkrade ålagts att betala till motpart eller staten, eller som den försäkrade vid förlikning under rättegång åtagit sig att betala till motpart, om det är uppenbart att den försäkrade skulle dömts att betala högre rättegångskostnader
- e. kostnad för medling enligt 42 kap. 17 § rättegångsbalken.

I skattemål ersätter Protector endast kostnader som uppstår i samband med eller efter det att målet anhängiggjorts i allmän förvaltningsdomstol.

10.2 Kostnader som inte ersätts

Ersättning lämnas inte för:

- a. försäkrads eget arbete, förlorad inkomst, resor, uppehålle eller andra kostnader
- b. merkostnad som uppstår genom att försäkrad anlitar flera ombud eller byter ombud
- c. ersättning till skiljemän eller administrativa kostnader i skiljeförfarande
- d. verkställighet av dom, beslut eller avtal
- e. motsvarande del av försäkrads ombudskostnad till den del de ersätts av motpart vid förlikning
- f. räntekostnader som uppkommer på grund av försäkrads dröjsmål med rättsskyddsanmälan.

10.3 Utbetalning a conto

Utbetalning av ersättning a conto kan ske efter särskild prövning av Protector.

Anmärkning:

Vid en sådan prövning kan till exempel hänsyn tas till att

- a. tvistemålet är avgjort i lägre instans och överklagas
- b. tvisten är mycket långdragen
- c. utläggerna är stora i förhållande till försäkringstagarens betalningsförmåga.

10.4 Återkrav

Om Protector betalat ersättning övertar Protector den försäkrades rätt att kräva ersättning av motpart, statsverket eller annan.

11. Självrisk

Självrisken är 20 % av ersättningsbara kostnader, dock lägst 20 % av basbeloppet.

Särskilt villkor - Värmekulvert

1. Vad som är försäkrat

Värmekulvert som är högst 20 meter räknat från anslutningen till försäkrad byggnad.

2. Vad försäkringen gäller för

Ersättning betalas för oförutsedd fysisk skada. Vid ersättningsbar skada på värmekulvert betalas även ersättning för kostnad för lokalisering och friläggning för att möjliggöra reparation samt kostnad för återställande efter sådan reparation.

3. Vad försäkringen inte gäller för

Observera även de generella undantagen i försäkringsvillkoret Allmänna avtalsbestämmelser, PS100, 6 (Vad försäkringen inte gäller för).

Ersättning betalas inte för skada

- a. som beror på bristande funktion på grund av feldimensionering, otillfredsställande inreglering eller liknande
- b. som består i förlust av värmeenergi eller värmebärare, som är av sådan art att den inte påverkar egendomen användbarhet eller som kan avhjälpas genom normal service eller justering
- c. på värmekulvert som inte är provad och godkänd i vedertagen ordning
- d. genom ras eller skred som orsakas av markarbeten
- e. genom sprängningsarbete.

4. Skadevärderings- och ersättningsregler

Observera även skadeersättningsreglerna i försäkringsvillkoret Allmänna avtalsbestämmelser, PS100, 10 (Skadevärderings- och skadeersättningsregler).

4.1 Värmekulvert som återställs

Skadan värderas till reparationskostnaden inklusive kostnad för lokalisering och friläggning av skadestället samt återställande efter reparationen.

Från reparationskostnaden görs avdrag med 5 % per år, dock sammanlagt högst 80 %. Inget åldersavdrag görs de första tio åren räknat från tidpunkten då värmekulverten första gången togs i bruk.

4.2 Kostnader som inte ersätts

Ersättning betalas inte för merkostnader som beror på forceringsåtgärder, t.ex. reparation på övertid, inköp till överpris för snabbare leverans eller transport på annat sätt än med sedvanligt transportmedel.

4.3 Självrisk

4.3.1 Grundsjälvrisk

Vid varje skada avgår från de sammanlagda kostnaderna för skada, röjning och räddning en grundsjälvrisk som är 20 % av basbeloppet. Avtal kan träffas om annan grundsjälvrisk, vilken då anges i försäkringsbrevet.

Tilläggsförsäkringar

Nedan angivna försäkringar ingår endast om de anges i försäkringsbrevet.

Utöver bestämmelserna i Egendomsförsäkring 1, 2, 3, 7, 9 samt försäkringsvillkoret för Allmänna avtalsbestämmelser PS100 gäller följande.

A. Merkostnad avseende byggnads/byggnadsdels kulturella särart

5. Vad försäkringen gäller för

Med ändring av skadevärderingsreglerna för byggnad lämnas vid återställande av byggnad/byggnadsdel ersättning för den merkostnad som orsakas av att skadad byggnad/byggnadsdel på grund av sin kulturella särart inte kan återställas på ett rationellt sätt beträffande metoder och material.

7.1 Försäkringsform och försäkringsbelopp

Försäkringen gäller med ett belopp om 1 000 000 kr per skada om inget annat anges i försäkringsbrevet.

B. Merkostnad avseende myndighetskrav

5. Vad försäkringen gäller för

Med ändring av skadevärderingsreglerna för byggnad betalas vid återställande ersättning för den merkostnad som orsakas av att skadad byggnad enligt myndighetsbeslut eller gällande byggnadsnormer måste ges en annan konstruktion eller utförande än före skadan avseende tillgänglighet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga.

7.1 Försäkringsform och försäkringsbelopp

Försäkringen är en förstariskförsäkring, vilket betyder att försäkringsbeloppet fastställs oberoende av egendomens helvärde. Försäkringsbeloppet är det belopp som anges per byggnad i försäkringsbrevet, begränsad till högst 20 % av beräknat återställandebelopp.

C. Förmögenhetsbrottsförsäkring

1. Vem försäkringen gäller för

1.1 Försäkringstagaren och dotterbolag

Försäkringen gäller för försäkringstagaren och dennes dotterbolag.

1.2 Tillkommande verksamhet

Verksamhet som tillkommer under försäkringsperioden omfattas av försäkringen. Även företag som underförsäkringsperioden förvärvas eller bildas och i vilka försäkrads andel av rösterna överstiger 50 % omfattas av försäkringen.

Då tillkommande verksamhet eller företag har en riskexponering eller ett skaderesultat som innebär riskökning, ska dock överenskommelse om försäkringsvillkor och premie träffas inom 90 dagar från tidpunkten för verksamhetens början eller förvärvet eller bildandet av företaget. Om överenskommelse inte träffas äger Protector rätt att annullera försäkringsskyddet för tillkommande verksamhet eller företag retroaktivt.

1.3 Avyttrade företag

Försäkringsskyddet upphör att gälla – om inte annat avtalats – för försäkrat företag som avyttrats under försäkringsperioden.

Försäkringsskyddet upphör att gälla från tidpunkten för avyttrandet.

2. När försäkringen gäller

Försäkringen gäller för skada som upptäcks under den försäkringsperiod som anges i försäkringsbrevet eller senast 12 månader efter det att försäkringsavtalet har upphört (förlängd upptäcktsperiod). Den handling som lett till skadan måste ha begåtts efter försäkringens första begynnelse dag eller efter annan tidpunkt som anges i försäkringsbrevet (retroaktiv datum).

Vid upptäckt under den förlängda upptäcktsperioden måste handlingen ha begåtts under den tid försäkringen varit gällande. Om handlingen begåtts under den retroaktiva perioden gäller försäkringen endast såvida försäkrad kan visa att denne vid försäkringens ikraftträdande inte kände till den omständighet som ligger till grund för skadan.

3. Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller för skada som uppkommer inom Norden.

4. Vad som är försäkrat

Försäkringen gäller för förmögenhetsbrott (de händelser som anges i 5.11 och 5.12) som inträffar inom den i försäkringsbrevet angivna verksamheten.

5. Vad försäkringen gäller för

5.1 Åtagande

Protector åtar sig – vid skada som omfattas av försäkringen och som överstiger självrisken –

5.1.1

att betala direkt ekonomisk förlust – dock ej skadestånd – som åsamkas den försäkrade genom att någon olovligen bereder sig tillgång till upptagning för automatisk databehandling eller olovligen ändrar eller utplånar eller i register för in sådana upptagningar och därmed gör sig skyldig till dataintrång eller i brottsbalken upptaget förmögenhetsbrott.

5.1.2

att i annat fall betala direkt ekonomisk förlust – även skadestånd – som åsamkas den försäkrade genom att anställd hos denne gjort sig skyldig till brottslig handling i syfte att uppnå ekonomisk vinning för sig själv eller någon annan.

5.1.3

att betala skäligen kostnader för rättegång som försäkringstagaren har att svara för.

6. Vad försäkringen inte gäller för

Observera även de generella undantagen i försäkringsvillkoret Allmänna avtalsbestämmelser, PS100, 6 (Vad försäkringen inte gäller för).

6.1 Ränta

Försäkringen gäller inte för ränta på uppkommen kapitalförlust.

6.2 Utrednings- och revisionskostnader

Försäkringen gäller inte för utrednings- och revisionskostnader för att fastställa skadans omfattning även om kostnaden uppkommit i samband med rättegång.

6.3 Goodwill

Försäkringen gäller inte för förlust av goodwill.

6.4 Svinn

Försäkringen gäller inte för skada som upptäcks enbart vid inventering såvida inte bestämt brottstillfälle kan fastställas.

6.5 Undantagna personer

Försäkringen gäller inte för skada som orsakas av person som innehar mer än 20 % av röstvärdet av aktierna hos försäkrad eller om bolaget inte är aktiebolag, skada orsakad av ägare.

7. Försäkringsbelopp

Försäkringsbeloppet är 1 000 000 kr per skada och försäkringsår.

8. Säkerhetskrav

Det åligger den försäkrade att minst en gång varje försäkringsår företa inventering av varulager, maskiner och inventarier samt i övrigt företa inom den försäkrades verksamhetsområde brukliga revisioner och kontroller. Det åligger vidare den försäkrade att följa av Datainspektionen meddelade föreskrifter. Om den försäkrade åsidosätter detta eller de kontrollåtgärder som uppgetts då försäkringen tecknades, ersätts endast den förlust som kan ha uppstått oberoende härav.

Dokumentation av system, program och drift samt regler för behörighet och liknande handlingar ska i rimligomfattning bevaras och på Protector's begäran företas när det kan ha betydelse för utredning av skada.

9. Åtgärder vid skada

9.1 Anmälan om skada och räddningsplikt

Upptäcker den försäkrade att brottsligt förfarande förekommit, som medfört eller skäligen kan väntas medföra skada, ska den försäkrade, även om ersättning inte begärs, omedelbart underrätta Protector om förhållandet samt efter förmåga sörja för att hindra eller minska skadan. Åsidosätter den försäkrade sin plikt att hindra eller

minska skadan har Protector rätt att minska ersättningen för skada på grund av därefter förövade brottsliga handlingar.

9.2 Ersättningskrav

9.2.1 Tidpunkt

Ersättningskrav ska framställas till Protector snarast efter det att skadan uppkommit och senast 6 månader från det att den försäkrade fått kännedom om sin möjlighet att få ersättning. Om så inte sker är Protector fritt från ansvar.

9.2.2 Innehåll

Det åligger den försäkrade dels att utreda förlustens storlek, dels att – för bedömande av Protectors ansvarighet

- a. tillhandahålla alla tillgängliga handlingar såsom böcker, räkenskaper och brev samt lämna andra upplysningar av betydelse.

9.3 Polisutredning

Vid händelse som omfattas av försäkringen åligger det den försäkrade att begära polisutredning.

9.4 Skadeståndstalan

Föranleder skada att åtal väcks, ska den försäkrade på Protectors begäran föra skadeståndstalan.

10. Skadeersättningsregler

10.1 Skadeberäkning

Vid skada beräknas skadebeloppet enligt utomobligatoriska skadeståndsrättsliga regler.

10.2 Skadevärdering genom skiljemän

Värdering ska, om den försäkrade eller Protector så begär, verkställas av skiljemän enligt lagen om skiljemän.

10.3 Skadeersättning

Protector betalar ersättning enligt åtagande i 5 (Vad försäkringen gäller för) upp till försäkringsbeloppet.

Protectors ersättningsskyldighet är begränsad till ett försäkringsbelopp för under ett och samma år inträffade skador. En skada ska anses ha inträffat vid tidpunkten för den första brottsliga handlingen.

Oavsett om en skada, som en person eller flera personer gemensamt begått, hänför sig till ett eller flera försäkringsår är Protectors ersättningsskyldighet begränsad till för det vid tidpunkten för den första brottsliga handlingen, gällande försäkringsbeloppet.

10.4 Tillrättakommen egendom

Försäkringstagaren äger – före Protector – tillgodogöra sig värdet av tillrättakommen egendom (även pengar) i den utsträckning totalt skadebelopp överstiger summan av försäkringsbelopp och självrisk. Protector äger tillgodogöra sig återstoden, dock aldrig mer än utbetald ersättning.

Kommer egendom tillrätta för vilken ersättning utgetts tillkommer äganderätten Protector, och egendomen ska snarast ställas till Protectors förfogande. Den försäkrade får dock behålla egendomen om han utan dröjsmål återbetalar erhållen ersättning.

10.5 Anställds fordran

Vid beräkning av skadans storlek ska – i den mån så lagligen kan ske – avdrag göras för fordran som anställd, vilken begått brottet, har gentemot den försäkrade.

10.6 Tidpunkt för betalning av skadeersättning

Ersättning förfaller till betalning en månad efter det erforderlig utredning förebragts i fråga om såväl ansvar som ersättningens storlek. Betalas ersättning senare än vad som sagts ovan, betalas dröjsmålsränta enligt räntelagen.

Ränta betalas dock inte om den är mindre än 500 kr.

11. Självrisk

Självrisken är 1 basbelopp, som dras från skadebeloppet vid varje skada.

Endast en självrisk dras vid flera skador till följd av brottsliga handlingar, som en person eller flera personer gemensamt begått, oavsett om skadorna hänför sig till ett eller flera försäkringsår. Självrisken baseras därvid på det basbelopp som gällde det försäkringsår den första brottsliga handlingen begicks.

D. Skadeståndsgaranti

5. Vad försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för skada på försäkrad byggnad för vilken bostadsrättshavare eller hyresgäst är skadeståndsskyldig enligt gällande rätt och som är ersättningsbar enligt Protector Försäkrings villkor för ansvarsförsäkring för privatperson samt skadevållaren (bostadsrättshavare eller hyresgäst) saknar gällande försäkring.

7.1 Försäkringsform och försäkringsbelopp

Försäkringen är en förstariskförsäkring, vilket betyder att försäkringsbeloppet fastställs oberoende av egendomens helvärde. Högst ersättning är 10 basbelopp

E. Boendeolycksfall

1. Vem försäkringen gäller för

Boendeolycksfallsförsäkringen gäller för;

- boende i försäkrad byggnad,
- behöriga besökare till boende och
- förtroendevalda för försäkrad byggnads förvaltning.

2. När försäkringen gäller

Boendeolycksfallsförsäkringen gäller vid olycksfallsskada som inträffar;

- vid vistelse i den försäkrade byggnadens allmänna utrymmen (inkl. entrétrappor till byggnaden),
- under uppdrag för försäkringstagaren eller
- vid deltagande i av försäkringstagarens anordnade aktivitet.

3. Var försäkringen gäller

Boendeolycksfallsförsäkringen gäller inom Norden

5. Vad försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för olycksfall som drabbar boende, besökande samt förtroendevalda i byggnadens allmänna utrymmen och vid uppdrag.

Boendeolycksfallsförsäkringen gäller vid personskada genom olycksfall som drabbar kund även om skadeståndsskyldighet inte föreligger.

6. Vad försäkringen inte gäller för

Boendeolycksfallsförsäkringen gäller inte för skada som;

- består i förvärvsmässig invaliditet,
- består i försäkrads inkomstförlust till följd av skadan,
- inträffar under försäkrads arbetstid (arbetsskada),
- de som omfattas av försäkringen tillfogar varandra,
- den försäkrade tillfogats då den försäkrade varit påverkad av berusnings-, sömn- eller narkotiska medel, såvida den försäkrade inte kan visa att samband saknas mellan påverkan och skadan,
- uppstått då den försäkrade utan skälig anledning utsatt sig för risken att skadas,
- uppstått i samband med att den försäkrade utfört eller medverkat till uppsåtlig gärning som enligt svensk lag är straffbelagd.

7. Försäkringsbelopp

Högsta ersättning är tio basbelopp vid varje skada samt högst 25 basbelopp per försäkringsår. Denna begränsning gäller även då flera personer skadas vid samma tillfälle och av samma orsak.

10. Skadeersättningsregler

Skada värderas och ersätts enligt skadeståndsrättsliga regler.

11. Självrisk

Boendeolycksfallsförsäkringen gäller utan självrisk. När skadebeloppet är lägre än 1 % av basbeloppet lämnas ingen ersättning.

Definitioner

Anställd

- b. Fysisk person som utför arbetsuppgifter i försäkrads ordinarie verksamhet om ersättning för dennes arbete utgår från försäkrad
- c. studerande som praktiserar hos försäkrad
- d. styrelseledamot, dock endast i samband med utövande av tjänst eller annat ideellt uppdrag hos försäkrad
- e. fysisk person som tillfälligt tillhandahålles försäkrad av arbetsförmedling eller liknande förmedling för att utföra arbetsuppgifter som normalt utförs av anställda.
- f. I förmögenhetsbrottsförsäkringen avses med anställd även den som tidigare varit anställd hos försäkrad, dock endast under 30 dagar efter anställningens upphörande.

Ansvarstiden

Den tidsperiod under vilken förlust av försäkringsmässigt täckningsbidrag eller uppkomna extrakostnader ersätts. Ansvarstidens längd räknas från den tidpunkt då egendomsskadan inträffar.

Arbetsområde

Den eller de platser till vilken egendom och material ska levereras eller där arbeten ska utföras av den försäkrade för utförande av entreprenaden.

Arbetsskada

Arbetsolycksfall, olycksfall på väg till och från arbetet samt arbetssjukdom.

Arbetstagares egendom

Personlig lösegendom som kan försäkras enligt normalt tillämpliga villkor för sådan försäkring på svenska försäkringsmarknaden.

Avbrott

Sådan inskränkning i den försäkrade rörelsen som föranleder förlust av försäkringsmässigt täckningsbidrag.

Avbrottstid

Den tidsperiod från skadedagen under vilken egendomsskadan föranleder förlust av försäkringsmässigt täckningsbidrag eller insatser för att undvika sådan förlust.

Basbelopp

Det prisbasbelopp som fastställs enligt lagen om allmän försäkring och som gällde för januari månad det år skadan inträffade. Vid beräkning av självrisk uttryckt i basbelopp avrundas självrisken nedåt till närmaste 100-tal kronor.

Andra belopp uttryckta i basbelopp avrundas uppåt till närmaste 100-tal kronor.

Brottslig handling

En handling som enligt tillämplig nationell lagstiftning utgör ett brott och för vilket brott gärningsmannen

dömts genom en lagakraftvunnen dom eller – om gärningsmannen inte dömts – den utredning som den försäkrade har presenterat är sådan att det är ställt utom allt rimligt tvivel att brott begåtts av gärningsmannen.

Byggherre

Den ägare eller brukare av fastighet för vars räkning entreprenad utförs.

Byggnad

Byggnad och sådan egendom som hör till byggnad enl. 2 kap. 2 § jordabalken och som lyder:

”Till byggnad hör fast inredning och annat varmed byggnaden blivit försedd, om det är ägnat till stadigvarande bruk för byggnaden eller del av denna, såsom fast avbalkning, hiss, ledstång, ledning för vatten, värme, ljus eller annat med kranar, kontakter och annan sådan utrustning, värmepanna, element till värmeledning, kamin, kakelugn, innanfönster, markis, brandredskap, civilförsvarsmateriel och nyckel.

I enlighet med vad som sägs i första stycket hör därjämte i regel till byggnad, såvitt angår

- a. bostad: badkar och annan sanitetsanläggning, spis, värmeskåp och kylskåp samt maskin för tvätt eller mangling.
- b. butiklokal: hylla, disk och skyltfönsteranordning.
- c. samlingslokal: estrad och sittplatsanordning.
- d. ekonomibyggnad till jordbruk: anordning för utfodring av djur och anläggning för maskinmjölkning.
- e. fabrikslokal: kylsystem och fläktmaskineri.

Reservdel och dubblett till föremål som avses i första eller andra stycket, hör inte till byggnaden”.

Till byggnad räknas även

- a. sopsugningsanläggning
- b. oljetank och bränsle inom fastigheten avsedd för försäkrad byggnads uppvärmning
- c. ledningar och utrustning för data-, tele- och TV-kommunikation.

Datainformation

Se Lagrad information.

Dator

Med dator avses här apparat för databehandling, som enligt i förhand fastställt program kan utföra omfattande beräkningar, med tillhörande in- och utenheter, t.ex. bildskärm, tangentbord, mus, skrivare, cd-läsare, scanner, modem, datavideoprojektor (pc-kanon). Som dator räknas inte digitala telefonväxlar, digitala intercomanläggningar, fotosättnings- och bildbehandlingsutrustningar samt dator för styr- och reglerändamål.

Dotterbolag

Varje bolag i vilket försäkringstagaren äger mer än 50 % av rösterna.

Elektrisk utrustning

Elektrisk eller elektronisk enhet, kabel eller elektrisk ledning.

Entreprenadverksamhet

- a. Byggnads-, anläggnings- och installationsarbeten avsedda för byggnads stadigvarande bruk
- b. montage av mekanisk eller elektrisk utrustning som inte är avsedd för byggnads stadigvarande bruk.

Fakturerad försäljning

Försäljningsvärdet/årsvärdet efter lämnade kassa- och varurabatter (exklusive mervärdesskatt och särskilda varuskatter) för såld, levererad vara eller utförda tjänster.

Fordon

Bil och släpfordon som är täckta med överbyggnad av trä, plåt eller annat hårt material och låsbara dörrar.

Försäkrade avtal

- a. Allmänna bestämmelser som är utfärdade av branschorganisation inom den försäkrades verksamhetsområde
- b. sedvanligt kontrakt med strömleverantör där den försäkrade övertagit ansvar enligt ellagen
- c. sedvanligt nyttjanderättsavtal med fastighetsägare avseende övertaget fastighetsägaransvar
- d. avtal om personaluthyrning där den försäkrade åtagit sig att ansvara för skada orsakad av uthyrd personal.

Försäkringslokal

Sammanhängande utrymmen i en byggnad som den försäkrade använder för sin verksamhet. Med försäkringslokal avses även stålcontainer.

Försäkringsställe

Sådan plats som anges i försäkringsbrevet med gatuadress, kvartersnummer eller fastighetsbeteckning där försäkrad egendom förvaras.

Godkända produkter och tjänster

Av Protector godkända produkter och tjänster som uppfyller i försäkringsvillkoren angivna klasser och nivåer vilka bl.a. finns angivna i Svenska Stöldskyddsföreningens publikation Säkerhetsguiden.

Hjälpmedel

Egendom som inte är av förbrukningskaraktär och som erfordras för utförande av entreprenadverksamhet.

Hus

Byggnad på mark helt omsluten av hela och täta golv, väggar och tak.

Inaktuella föremål

Modeller, press- och stansverktyg, formar och mönster som inte

- a. avser föremål som normalt tillverkas, lagerförs eller anges i gällande katalog eller standardiseringsnorm
- b. anskaffats för underhåll av egna maskiner som fortfarande används
- c. tillhör kunder.

Indirekt export

När en vara eller produkt hamnat utanför det försäkrade geografiska området och den försäkrade kan visa att detta skett utan den försäkrades medverkan eller kännedom.

Inre orsak

Med inre orsak avses skada på maskinerier till följd av

- a. elfenomen på elektrisk utrustning med inkommande och utgående spänning över 400 V
- b. mekaniskt haveri som uppkommer i den skadade egendomen
- c. fel eller försummelse av maskinoperatör eller annan driftsansvarig
- d. maskinell bearbetning eller framställning av varor
- e. oförutsett avbrott i leverans av media, t.ex. el, gas, vatten, värme eller kyla.

Koncern

Grupp av företag förenade som moder- och dotterbolag.

Kulturell särart

Byggnads/byggnadsdels särprägel fastställd i skyddsföreskrift/skyddsbestämmelse genom lag eller förordning på grund av dess kulturhistoriska värde.

Kunders egendom

Kunder tillhörig egendom som mottagits av försäkringstagaren för reparation, förvaring, bearbetning eller dylikt och som har direkt samband med den försäkrade verksamheten. I värdet av egendomen ingår även de eventuella kostnader som försäkringstagaren lagt ned på denna egendom.

Lagrad information

1. Datainformation

Information som lagras på band, cd, dvd, diskett eller USB-minne.

2. Ritningar och arkivalier

- a. Originalritningar och andra originalhandlingar, t.ex. manuskript, bokföringsböcker, kartotek, korrespondens och exponerad originalfilm
- b. tidningar, bildbyråers och fotoateljéers arkiv och liknande.

Läkemedel

Vara, som är avsedd antingen att vid invärtes eller utvärtes bruk förebygga, påvisa, lindra eller bota sjukdom eller sjukdomssymptom hos människor eller eljest på angivna sätt användas i samband med behandling av sjukdom, skada eller kroppsfel eller vid förlossning, allt under förutsättning att varan för sådant ändamål genom beredning, dosering eller doseringsanvisning iordningställts för användning.

I läkemedel innefattas både registrerade läkemedel och substanser som används vid kliniska försök.

Lönesumma

- a. För aktiebolag och ekonomiska föreningar lönekostnaden (kontant bruttoersättning och värdet av kost-, bostads- och bilförmåner minskat med kostnadsavdrag) – dock lägst 200 000 kr – för samtliga arbetstagare, dvs. summan (årslönesumman) av de månatliga redovisningar som under rubrik "Avgiftsunderlag A" lämnas till det skattekontor där arbetsgivaren har sin hemvist och på av Skatteverket fastställd blankett för skatte-deklaration
- b. För övriga företag och enskilda näringsidkare dels lönesumman enligt 1, dels det belopp (lön, arvode etc.) som varje i företaget sysselsatt ägare (delägare) för samma tid, som avses under 1, tar ut ur rörelsen, dock lägst 200 000 kr för varje i företaget sysselsatt ägare (delägare) och år.

Marknadsvärde

Det sannolika priset på egendomen vid en normal försäljning. Kan detta värde inte fastställas är marknadsvärdet återanskaffningsvärdet med avdrag för värdeminskning genom ålder, slitage, omodernitet, minskad användbarhet på grund av nya produkter och ny teknik eller annan omständighet.

Maskinerier

Egendom som inte tillhör annan objekttyp och som inte anskaffats eller tillverkats för försäljning eller är särskilt undantagen i villkoren.

Till denna objekttyp räknas sålunda bl.a.

- a. maskiner, inventarier, cistern vars innehåll inte är avsett för byggnads uppvärmning, ledningar, som inte är att hänföra till objekttypen byggnad
- b. förbrukningsartiklar såsom bränsle och smörjmedel
- c. reservdelar till egna maskiner, verktyg och redskap
- d. utrustning för butik, kontor, laboratorium eller lagerlokal
- e. trycksaker såsom kataloger och reklamtryck
- f. modeller, press- och stansverktyg, formar och mönster, såväl aktuella som inaktuella
- g. emballage av inventariekaraktär
- h. egendom anskaffad för uthyrning eller leasing
- i. av försäkringstagaren i hyrd försäkringslokal fast bekostad inredning – även om sådan enligt jordabalken tillhör byggnad – såvida inte annat anges i försäkringsbrevet.

Miljöskada

- a. Förorening eller annan inverkan på vattendrag, sjö eller annat vattenområde, grundvatten, luft samt mark
- b. ändring av grundvattennivån
- c. buller, skakning, värme, lukt eller ljus
- d. fukt eller kondens
- e. översvämning i samband med nederbörd
- f. annan liknande störning.

Objekttyper

Beteckning för försäkrade föremål.

Objekttyper är

- a. arbetstagares egendom
- b. byggnad
- c. kunders egendom
- d. lagrad information
- e. maskinerier
- f. pengar och värdehandlingar
- g. trädgård och tomtmark
- h. varor

Patientskada

Skador som ersätts av, eller skulle kunna ersättas av, patientskadeförsäkring eller motsvarande försäkring utomlands och som regleras enligt Patientskadelagen (1996:799) eller motsvarande utländsk lag.

Pengar och värdehandlingar

- a. Pengar och kontantkort, t.ex. telefon- och parkeringskort
- b. gällande frimärken, obligationer, kuponger, lottsedlar, växlar, checkar, försäljningsnotor och andra fordrings- eller värdebevis t.ex. färd- och inträdesbiljetter samt månads- och årskort.

Som värdebevis räknas inte bank- eller kreditkort.

Produkt

Vara eller annan egendom, inklusive sådan egendom som avlämnas enligt ett entreprenadavtal. I produkt innefattas även

- a. sådana i leverans- eller entreprenadavtalet ingående montage- eller installationsarbeten, konstruktioner, råd eller anvisningar som är utförda eller lämnade av den försäkrade
- b. egendom som den försäkrade levererat i samband med utförandet av en tjänst.

Ren förmögenhetsskada

Ekonomisk skada som inte har samband med person- eller sakskada.

Retroaktiv period

Med retroaktiv period avses tidsperioden från det retroaktiva datum som anges i försäkringsbrevet till försäkringens första begynnelsedag.

Rådgivning

- a. Lämnande av råd och anvisningar
- b. utförande av utredningar, beräkningar, ritningar, beskrivningar etc.
- c. projektledning
- d. material- och byggnadskontroll samt besiktningar.

Rån

Våld på person eller användande av hot som innebär trängande fara inklusive lindrigare våld om våldet och tillgreppet omedelbart uppfattats av den som utsätts för våldet, att denne gjort vad som rimligen kan begäras för att hindra eller minska skadan och att händelsen kan styrkas genom tillförlitlig utredning.

Skattemål

Skattemål anses föreligga då målet anhängiggjorts i allmän förvaltningsdomstol.

Skylt

Till skylt räknas tillhörande armatur och stativ. Som skylt räknas inte reklamballong eller skylt av väv.

Stöldbegärlig egendom

Med stöldbegärlig egendom avses varor som är:

- a. Föremål helt eller delvis av ädel metall, äkta pärlor och ädelstenar

- b. antikviteter, konstverk och äkta mattor (handknutna orientaliska)
- c. ur avsedda att bäras t.ex. fick- och armbandsur och hängur
- d. kameror, kameratillbehör och projektorer
- e. apparat/utrustning för ljud- eller bildåtergivning
- f. mobiltelefoner
- g. pälsar och pälsverk samt därför avsedda beredda och oberoedda skinn
- h. tobak, vin och sprit
- i. dator, delar till dator samt till datorn hörande in- och utenheter som t.ex. bildskärm, tangentbord, mus, skrivare, digital kamera och datavideoprojektor (pc-kanon).

Svensk standard

- a. Värdevalv, värdeskåp och servicebox enligt SIS 837501, SS 3000, SS 3150 och SS-EN 1143-1
- b. kontantautomat enligt SS 3495 eller SS-EN 1143-1
- c. deponeringsskåp enligt SS-EN 1143-1
- d. säkerhetsskåp och stöldskyddsskåp enligt SS 3492
- e. kassaskåp enligt SS 3493.

Tillverkningskostnad

Kostnader för direkt material, materialomkostnader, direkt arbetslön, tillverkningsomkostnader och administrationsomkostnader.

Ett skäligt vinstpåslag kan inkluderas eller fasta tillverkningskostnader exkluderas om särskild notering härom finns införd i försäkringsbrevet.

Transport

Transporten

- a. börjar gälla då egendomen lämnar förvaringsplatsen för upplastning på transportfordonet på den ort där transporten börjar
- b. fortsätter att gälla under transporten och den lastning, omlastning och lossning som sammanhänger med transporten
- c. upphör att gälla då egendomen placerats på avsedd plats.

Trädgård och tomtmark

- a. Fastighetens mark, växtlighet, växande gröda, stängsel, staket, flaggstång och brygga eller liknande anordningar.
- b. fast lekutrustning, utomhusbelysning, anslutning för motorvärmare, asfaltering och konstverk utomhus.

Med konstverk avses byster, skulpturer m.fl. föremål som framställs huvudsakligen för utsmykningsändamål och vars värde betingas av det konstnärliga utförandet.

Till trädgård och tomtmark räknas inte brunn och vattentäkt.

Tvist

Anses föreligga när någon helt eller delvis avvisar ett krav.

Twistemål

Ärenden som registreras som tvistemål och – när ärendet prövas av svensk domstol – handläggs enligt rättegångsbalken (1996:271 3§).

USA och Kanada

USA och Kanada inklusive till dessa länder hörande territorier och besittningar samt andra områden som lyder under dessa länders lagstiftning.

Varor

- a. Råvaror
- b. produkter i arbete
- c. hel- eller halvfabrikat
- d. varuprover
- e. varor anskaffade eller mottagna i kommission för försäljning
- f. emballage och annan lös egendom, som är avsedd att ingå i varan eller dess förpackning och att åtfölja varan eller säljas tillsammans med denna.

Emballage av inventarietyp, som är avsett för upprepad sändning och som anskaffats för uthyrning eller leasing hänförs till objekttypen maskinerier.

Med varor avses även ej färdigställd egendom – pågående arbeten under utförande – som är avsedd att ingå i tjänsteuppdrag, t.ex. reklammaterial, arkitektmodeller, revisionsmaterial m.m. Färdigställd egendom av detta slag tillhör objekttypen lagrad information.

Värmekulvert

Ledningssystem i mark för distribution av värme och varmvatten. I ledningssystemet ingår rörledning, värmeisolering och skyddshölje.

Återanskaffningsvärde – byggnad

Den kostnad som skulle ha uppkommit, om byggnaden färdigställts som ny vid viss tidpunkt. I värdet ska inräknas alla kostnader som fordras för att byggnaden ska kunna tas i bruk, dock inte kostnader för byggnadsgrund eller grundmur som ligger lägre än såväl lägsta källargolvs undersida som angränsande jord- eller vattenyta.

Återanskaffningsvärde – maskinerier

Den kostnad som skulle ha uppkommit om ett föremål av samma eller lika ändamålsenligt slag anskaffas som nyttillverkat vid viss tidpunkt. I värdet ska inräknas alla kostnader som fordras för att föremålet ska kunna tas i bruk, dock inte kostnader för maskinfundament under såväl lägsta källargolvs undersida som angränsande jord- eller vattenyta.

Överfall

Skada genom våld på person utan att tillgrepp samtidigt förekommer. Överklagande av skaderegleringsbeslut

Var du vänder dig om du inte är nöjd

I första hand ska du vända dig till Protector och be att få ärendet omprövat. Är vi inte överens, kan du få hjälpmedel tolkning av försäkringsvillkoret hos Personförsäkringsnämnden eller Allmänna Reklamationsnämnden. Kostnadsfri rådgivning kan också erhållas hos Konsumenternas Försäkringsbyrå. Försäkringsärende kan även prövas i allmän domstol, i första hand vid tingsrätt.